

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR

Mehriban

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzəldir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

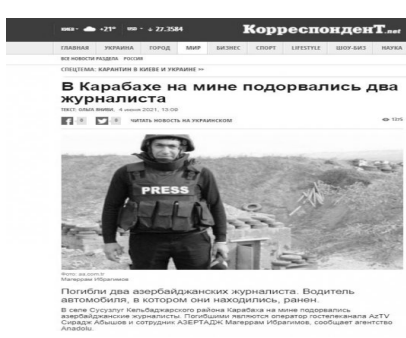
№ 098 (6298) 5 iyun 2021-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Qarabağda inkişafın Azərbaycan nümunəsi

Azərbaycanlı jurnalistlərin ermənilərin basdırdığı minanın partlaması nəticəsində həlak olmaları ilə bağlı məlumatlar dünya KİV-lərinin diqqət mərkəzindədir

Kəlbəcər rayonunda Azərbaycan jurnalistlərinin Ermənistan tərəfindən basdırılmış minaya düşərək həlak olmaları və yaralanmaları ilə bağlı məlumatlar dünyanın aparıcı informasiya agentliklərinin və xəbər resurslarının diqqətindədir... **Bax 5**

Azərbaycan jurnalistləri beynəlxalq təşkilatlara müraciət etdi

Dünən Azərbaycan Mətbuat Şurasının İdarə Heyətinin genişləndirilmiş iclasında Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin...

Bax 16 **Erməni ombudsmandan "humanizm" çağırışı...**
"...Məhkumlara qarşı hər hansı bir təqib və ya mühakimə beynəlxalq hüququ kobud şəkildə pozmaqdır". Qeyd edim ki, bunu erməni ombudsman Arman Tatoyanın Azərbaycan...

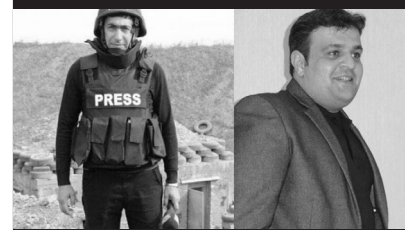
Mehriban Əliyeva minaya düşərək həlak olan Azərbaycan vətəndaşları ilə bağlı başsağlığı verib

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva rəsmi "Instagram" hesabında bu gün Kəlbəcərdə vəzifə borcunu yerinə yetirərkən minaya düşərək həlak olan Azərbaycan vətəndaşları ilə bağlı paylaşım edib. SİA-nın məlumatına görə, paylaşımında deyilir:

Bax 3

Azərbaycanın iki media işçisi minaya düşərək həlak olub

Azərbaycan Televiziyasının operatoru 1989-cu il təvəllüdü Sirac Abışov və "Azertac"-in əməkdaşı Məhərrəm İbrahimov (Əlioğlu) Kəlbəcər rayonunda xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən minaya düşərək həlak olublar. SİA xəbər verir ki, bu barədə AzTV-nin əməkdaşı Nigar Etibar məlumat yayıb. **Bax 3**

Azərbaycan mətbuatının nümayəndələri şəhid jurnalistlərin xatirəsini yad edir

Bax 4

Ərdoğan Şuşaya gəlir: kimlərə hansı mesajlar veriləcək?

Ermənilərin mina xəritələri USAID-də ola bilər!

Bax 6

F1 ikinci sərbəst yürüşünün qalibləri məlum olub

Bax 16

Qarabağda inkişafın Azərbaycan nümunəsi

Otan il Azərbaycanın şanlı tarixinə 44 günlük Vətən müharibəsi kimi düşən İkinci Qarabağ savaşı uğurla yekunlaşandan sonra xalqımız və dövlətimizin qarşısında yeni məsul vəzifə dayandı.

Bu, işğaldan azad edilmiş tarixi və əzəli torpaqlarımızda quruculuq, bərpa işlərinin aparılması, yenidən Qarabağa həyatın qaytarılmasıdır. Artıq dövlətimiz bu istiqamətdə genişmiqyaslı işlər görür, əcnəbi şirkətlərlə birgə yeni iqtisadi, quruculuq layihələri hazırlanır, hətta infrastrukturun bərpası ilə bağlı bir çox ilkin tədbirlər həyata keçirilir. Təbii ki, bütün bu mənzərələrin fonunda ölkə başçısının işğaldan azad olunmuş ərazilərə mütəmadi səfərlər etməsi quruculuq və bərpa işlərinin daha operativ və effektiv şəkildə davam etdirilməsini təmin edir.

Prezident İlham Əliyev: "Azad edilmiş torpaqlarda bütün bərpa işləri ən yüksək səviyyədə təşkil olunacaq"

Bəli, bu gün bütün bərpa işləri planlı şəkildə və yüksək səviyyədə görülür. 2021-ci ilin ilk ayından başlayaraq işğaldan azad olunmuş torpaqlara Qalib Liderinin Qələbə yürüşü hər bir azərbaycanlıya böyük qürur və fəxrət hissi yaşadır. Təbii ki, bu Qələbə zəfərdən sonra işğaldan azad olunan rayonların səfər Qalib Komandanının öz sevincinə, görülməli işlərlə bağlı məlumatları xalqı ilə paylaşması məqsədi daşıyır. Ən əsası isə, işğalçı ölkə ilə bərabər, bütün dünyaya da şahidi oldu ki, torpaqların əsl sahibləri qayıdıb...

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva yanvarın 14-də Azərbaycanın işğaldan azad edilən mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərinə səfəri və səfər zamanı dövlətimizin başçısının avtomobili özünün idarə etməsi isə hər kəsə açıq şəkildə mesaj verdi ki, "Mən Şuşaya Qələbə yolu ilə gəlmişəm!". Azərbaycan xalqı və Prezidenti heç kəsdən və heç nədən qorxmur. Biz qalibik! Zəfər bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır!

Bu səfər zamanı Prezident İlham Əliyev Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun 27-ci kilometrində Füzuli-Şuşa yolunun, həmçinin Füzuli rayonunda hava limanının təməllərini qoyub bildirdi ki, bu hava limanının əsas məqsədi xarici qonaqların Şuşaya gəlişini təmin etməkdir: "Çünki buradan Şuşaya olan məsafə o qədər də böyük deyil.

Nəzərə alsaq ki, bu gün Füzuli-Şuşa dördzolaqlı və bezi yerlərdə altı zolaqlı yeni avtomobil yolunun təməli qoyulub, xarici qonaqlar Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına gələrək, çox rahat və qısa müddət ərzində Şuşa şəhərinə gedə biləcəklər".

"Böyük qayıdış başlayır, bütün işlərə start verildi", - deyən dövlət başçısı vurğulayıb ki, qısa müddətdə işğaldan azad edilmiş torpaqlarımız bərpa ediləcək: "Əminəm, necə ki, düşməni qısa müddət ərzində torpaqlarımızdan qovduq, - cəmi 44 gün ərzində, - bizim tarixi dədə-babə torpağımız olan Qarabağı da qısa müddətdə bərpa edəcəyik. Qarabağ Azərbaycandır!".

Böyük tarixi qələbənin təntənəsi - "Xarıbülbul" festivalı milli birlik və həmrəyliyin nümayişidir

Həmçinin, dövlət başçımızın sərəncamı ilə Şuşa şəhərinin Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan etməsi və mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində 32 ildən sonra Cıdır düzündə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən təşkil olundu "Xarıbülbul" musiqi festivalı Azərbaycan tarixinin ən mühüm mədəniyyət hadisələrindən biri idi. Festivalın bir neçə mühüm mesaj verdiyini qeyd edən deputat hesab edir ki, festival Azərbaycan xalqının milli birlik və həmrəyliyinə nümayiş etdirir: "Eyni zamanda, festival dünya ictimaiyyətinə bu torpaqların əsl sahibinin kim olduğunu göstərir. Festivalın proqramı və formatı ideoloji məzmununun milli birlik, həmrəylik, əzmkarlıq, tarixi və milli ənənələrə sədaqət kimi dəyərlər üzərində qurulub. Festivalda Azərbaycanda yaşayan müxtəlif xalqların mədəniyyətini, musiqi və rəqs ənənələrini nümayiş etdirən çıxışlar Azərbaycanda dini və etnik toleranlığın yüksək səviyyədə qorunmasına dair çox vacib bir mesaj verir. Çünki toleranlıq bizim xalqımızın mühüm dəyərlərindən biridir".

Ulu Öndər Heydər Əliyevin arzuladığı Azərbaycan: Şuşa azaddır, Qarabağımız dirçəlidir!

Azərbaycanın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin ən böyük arzusu Qarabağın düşmən tapdağından azad edilməsi və ərazi bütövlüyümüzün bərpası idi. Ulu Öndər fəaliyyəti dövründə daim bu amal uğrunda çalışır, torpaqlarımızın işğaldan azad olunması üçün bütün gücünü səfərbər edirdi.

"Qarabağ məsələsini həll edəcəyik. Zaman lazımdır, vaxt lazımdır. Azərbaycan torpaqları heç vaxt

tənə ilə qeyd edəcək. Pənahəli xan 1752-ci ildə Şuşanın təməlini qoyub və o vaxtdan işğal dövrünə qədər bu şəhərdə həmişə azərbaycanlılar yaşayıblar. Ermənilər nə qədər çalışsalar da, evlərimizi, məscidlərimizi dağıtsalar da Şuşadan Azərbaycan ruhunu silə bilmədilər. Şuşa 30 ilə yaxın əsarətdə qaldı, lakin əyilmədi, sınımadı, öz ləyaqətini və milli ruhunu qoruyub saxlaya bildi. "Xarıbülbul" festivalı bir daha onu göstərir ki, biz Şuşaya birdəfəlik qayıtmışıq və bundan sonra burada əbədi yaşayacağıq."

Ancaq bu gün mənfur düşmən terror siyasətini təkə işğal dövründə deyil, məğlubiyyətdən sonra da davam etdirir. Ermənistan hər yeri, hətta hərbi təyinatı olmayan əraziləri də minalayıb. Əsas məqsədi, əl-

mənfur düşmən unutmamalıdır ki, necə ki, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev illərlə işğal siyasətinə son qoymaq üçün qətiyyət, iradə və prinsiplilik nümayiş etdirdisə indi də atdığı düşünülmüş və sistemativ addımlar Qarabağın qısa zaman kəsiyində dirçəldilməsinə istiqamətlənib. Dövlət başçımızın rəhbərliyi altında bu missiyanın da öhdəsindən gələcəyik, ərazilər minalardan təmizlənəcək və insanlar öz el-obalarına geri dönəcəklər.

Qarabağda həyat yenidən qaynayacaq

Bu gün işğaldan azad olunmuş torpaqlar quruculuq meydanına çevrilib. Prezidentin Ağdam səfəri "Qarabağda cənnət yaradacağıq"

onun əlindən gedə bilməz. Bizim işğal olunmuş torpaqlarımız mütləq qaytarılacaqdır", - deyən Ulu Öndər bir gün yurdumuzun düşmən əsarətindən azad olunacağına əmin idi. O, həm də inanırdı ki, memarı olduğu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi dövründə daha da güclənəcək, beynəlxalq aləmdə mövqeyini möhkəmləndirəcək və qüdrətli ordusu ilə tarixi ədaləti bərpa edəcək.

1988-ci ildən yaranan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli, Qarabağ bölgəsi hər zaman ulu öndər üçün xüsusi əhəmiyyətə malik olub. O, hələ Sovet dönəmində rəhbər vəzifələrdə çalışarkən Qarabağa həssaslıqla yanaşıb, buranın ictimai-siyasi həyatının, xüsusən də mədəniyyət sektorunun dirçəlməsində əvəzsiz rol oynayıb. Ulu Öndərin Şuşaya dair sözləri Qarabağa necə sevgi ilə yanaşmasını sübut edirdi: "Şuşa təkə şuşalılar üçün yox, bütün azərbaycanlılar üçün, Vətəninə, millətini sevmən hər bir vətəndaşımız üçün əziz bir şəhərdir, əziz bir torpaqdır, əziz bir qaladır, əziz bir abidədir".

"Heç kim Şuşadan Azərbaycan ruhunu silə bilməz"

O vaxt məscidin açılışında möhtərəm Prezidentimiz demişdi ki, gün gələcək biz Şuşada məscidləri bərpa edəcəyik və yeni məscidlər tikiləcəkdir. Belə də oldu. Ramazan bayramı ərəfəsində Şuşada yeni möhtəşəm məscidin təməli qoyuldu. Ermənilər tərəfindən qurudulmuş "Xan qızı Natəvan" bulağından bu gün su gəldi. Bütün bunlar böyük rəmzi mənə daşıyır. Gələcək il bütün Azərbaycan Şuşanın 270 illiyini tən-

bəttə ki, mümkün qədər çoxlu sayda mülki şəxslərin həlak olmasını təmin etmək, hər vaxt işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası istiqamətində həyata keçirilən işlərə mane olmaqdır. Prezident İlham Əliyev yerli və xarici media nümayəndələri üçün keçirdiyi mətbuat konfransında sözügedən məsələyə aydınlıq gətirməklə Ermənistanın cinayətkar əməllərini müharibədən sonra da davam etdirdiyini vurğulayıb: "Biz işğaldan azad olunmuş ərazilərin təhlükəsizliyini bu gün kifayət qədər təmin edirik, müntəzəm reydlər keçiririk, pilotsuz uçuş aparatları vasitəsilə və vizual şəkildə monitoring aparırıq. Buna görə vəziyyət tam nəzarət altındadır. Bundan əlavə, əlbəttə, ərazilərin minalanması əsas çətinlikdir. Ona görə ki, erməni tərəfi minalanmış sahələrin xəritələrini bizə təqdim etməyib. Yeri gəlmişkən, bu da cinayət hesab edilə bilər. Ona görə ki, hərbi əməliyyatlar başa çatandan sonra bizdə həm hərbi qulluqçular, həm də mülki şəxslər arasında bir neçə hadisə olub, bu insanlar yalnız ona görə həlak olub ki, minalanmış sahələrin xəritələri bizə təqdim edilməyib.

Ancaq mənfur düşmən bilməlidir ki, yeni texnologiyaların tətbiqi imkan verəcək ki, biz bundan sonra da öz hərbi gücümüzü daim yüksək səviyyədə saxlaya bilək. Dövlət başçımızın dediyi kimi: "Əlbəttə ki, bütün işlər planlı şəkildə aparılmalıdır". Və bu gün Cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi və qətiyyəti ilə işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası istiqamətində həyata keçirilən işlər və tədbirlər, atılan addımlar Qarabağın cənnətə çevrilməsinə hədəflənmişdir. Ancaq

vədi sözü ilə əməlin bir olmasının göstəricisidir. Prezident İlham Əliyev bu günə qədər verdiyi bütün sözləri, vədləri yerinə yetirib. Necə ki, "Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi" deyən dövlətimizin başçısı sözlərinə sadıq qalaraq Ermənistanın faşizm siyasətini məhv etdi, Qarabağı işğaldan azad etdi, hazırda da "Qarabağda cənnət yaradacağıq" vədini addım-addım yerinə yetirməkdədir. Prezident İlham Əliyevin bu dəfə işğaldan azad olunmuş Ağdam rayonuna səfər etməsi, Ağdam şəhərinin Baş planı təqdim olunması, Bərdə-Ağdam avtomobil yolunun, Ağdam şəhərində inşa olunacaq ilk yaşayış binasının, Ağdam Sənaye Parkının, Zəfər muzeyi və açıq hava altında işğal muzeyinin, Ağdam şəhər 1 sayılı məktəbin yeni binasının təməlqoyma mərasimlərində iştirak etməsi, Şahbulaq qalası, Qiyaslı məscidində, Qarabağ xanlığının banisi Pənahəli xanın sarayının yerləşdiyi imarət kompleksində olması, bərpaları barədə göstərişlər verməsi dövlətimizin başçısının "Qarabağda cənnət yaradacağıq" vədinin növbəti reallığıdır.

Ancaq mənfur düşmən unutmamalıdır ki, necə ki, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev illərlə işğal siyasətinə son qoymaq üçün qətiyyət, iradə və prinsiplilik nümayiş etdirdisə, indi də atdığı düşünülmüş və sistemativ addımları Qarabağı qısa zaman kəsiyində dirçəldəcək, ərazilərimiz minalardan təmizlənəcək və insanların öz el-obalarına geri dönəcəklər. Çünki Qarabağ Azərbaycandır! Qarabağ Azərbaycandır! Qarabağ cənnət məkandır!

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Mehriban Əliyeva minaya düşərək həlak olan Azərbaycan vətəndaşları ilə bağlı başsağlığı verib

edib. SİA-nın məlumatına görə, paylaşımında deyilir:

"Azərbaycan Televiziyasının operatoru Sirac Abışovun, Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) əməkdaşı Məhərrəm İbrahimovun və Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının Susuzluq kənd inzibati dairəsi üzrə nümayəndəsinin müavini Arif Əliyevin Kəlbəcər rayonunda vəzifə borcunu yerinə yetirərkən minaya düşərək həlak olmaları barədə xəbəri dərin kədər hissi ilə qarşıladım. Müharibə başa çatdıqdan sonra

azad olunmuş ərazilərdə 140 nəfərdən çox insan erməni işğalçıları tərəfindən quraşdırılmış minalara düşüb. Onlardan 27-si həlak olub. Günahsız insanların ölümünə görə bütün məsuliyyət Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə düşür. Azərbaycan tərəfinin mina xəritələrinin təqdim edilməsi ilə bağlı çoxsaylı çağırışlarına baxmayaraq, Ermənistan bundan imtina edir və bununla da beynəlxalq humanitar hüququ pozmağa və Azərbaycana qarşı terror siyasəti həyata keçirməyə davam edir.

Təəssüf ki, Azərbaycan tərəfinin ATƏT-in

Minsk qrupu ölkələrinə, həmçinin müxtəlif beynəlxalq təşkilatlara mina xəritələrinin verilməsi məsələsində Ermənistanla təzyiqliq göstərməsi ilə bağlı çağırışları heç bir nəticə vermədi. Jurnalist hüquqlarının müdafiəçisi qismində çıxış edən beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatları hələ də susmaqda davam edir! Azərbaycan xalqı müzəffər xalqdır! Onun iradəsini sındırmaq və onu qorxurtmaq qeyri-mümkündür! Həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verim. Allah rəhmət eləsin! Məkanları cənnət olsun!

Mehriban Əliyeva".

Prezidentin köməkçisi beynəlxalq təşkilatları Kəlbəcərdəki hadisəni pisləməyə çağırırdı

Prezidentin köməkçisi, Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev beynəlxalq təşkilatları Kəlbəcərdəki hadisəni pisləməyə çağırıb. SİA xəbər verir ki, bununla bağlı "Twitter" hesabında paylaşım edən H.Hacıyev deyib: "AzTV və AZƏRTAC-ın jurnalistləri Ermənistan qoşunlarını Kəlbəcərdən çıxarkən

qəsdən yerləşdirdiyi minanın qurbanı olublar. Beynəlxalq təşkilatları həmrəyliyə və bu hadisəni pisləməyə çağırıraq. Sirac Abışov və Məhərrəm İbrahimova Allahdan rəhmət diləyirik!"

Qeyd edək ki, dünən xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar işğaldan azad edilmiş Kəlbəcər rayonuna ezam olunmuş televiziya kanallarının və xəbər agentliklərinin əməkdaşlarının oldu-

ğu avtomobil rayonun Susuzluq kəndi istiqamətində hərəkətdə olarkən tank əleyhinə minaya düşüb. Hadisə nəticəsində Sirac Abışov (AzTV telekanalının operatoru), Məhərrəm İbrahimov ("Azertac" xəbər agentliyinin əməkdaşı) və digər bir mülki vətəndaş həlak olub.

Azərbaycanın iki media işçisi minaya düşərək həlak olub

Azərbaycan Televiziyasının operatoru 1989-cu il təvəllüdü Sirac Abışov və "Azertac"-ın əməkdaşı Məhərrəm İbrahimov (Əlioğlu) Kəlbəcər rayonunda xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən minaya düşərək həlak olublar. SİA xəbər verir ki, bu barədə AzTV-nin əməkdaşı Nigar Etibar məlumat yayıb. Qeyd olunub ki, baş verən hadisə erməni vandalizminin və düşmənin mülki şəxslərə qarşı törətdiyi cinayətlərin daha bir nümunəsidir.

SƏS Media Qrup adından hər iki həmkarımızın ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir, onlara Allahdan rəhmət diləyirik!

ATƏT media işçilərinin Kəlbəcərdə faciəvi ölümü ilə bağlı bəyanat verib

ATƏT-in media azadlığı üzrə nümayəndəsi Tereza Ribeiro iyunun 4-də Kəlbəcərdə media işçilərinin minaya düşərək şəhid olmasından dərin narahatlığını bildirib. SİA-nın məlumatına görə, bu barədə ATƏT-in yaydığı bəyanatda deyilir. "Məhərrəm İbrahimov və Sirac Abışovun faciəvi ölümü xəbəri dəhşətlidir və mən onların yaxınlarına və həmkarlarına başsağlığı diləyirəm", - T.Ribeiro vurğulayıb. ATƏT rəsmisi hüquq-mühafizə orqanlarının məsələyə bağlı cinayət işi açıldığını qeyd edərək günahkarların məsuliyyətə cəlb ediləcəyinə ümidvar olduğunu bildirib.

İqor Korotçenko: Rusiya Jurnalistlər İttifaqı azərbaycanlı jurnalistlərin həlak olması ilə əlaqədar rəsmi bəyanatla çıxış etməlidir

İçərisində azərbaycanlı jurnalistlərin olduğu maşın Kəlbəcər rayonunda ermənilər tərəfindən qoyulmuş minaya düşüb. Həlak olanlar və yaralananlar var. "Nasionalnaya oborona" jurnalının baş redaktoru, hərbi ekspert İqor Korotçenko bu barədə öz facebook səhifəsində yazıb. Rusiyalı ekspert vurğulayıb: "Öz xidməti borclarını yerinə yetirən həmkarlarımız həlak olub. Azərbaycanın erməni işğalından azad edilmiş ərazilərinin hər yerində mina təhlükəsi var. Biz, bu yaxınlarda Ağdam və Füzuli rayonlarında səfərdə olmuş rusiyalı jurnalistlər və ekspertlər də risk edirdik, lakin baş verən hadisələr barədə obyektiv məlumat vermək üçün öz peşə borcumuzu yerinə yetirirdik. Ermənilər tərəfindən qoyulmuş minalara biz də düşə bilərdik".

İ.Korotçenko qeyd edir ki, Rusiya Jurnalistlər İttifaqı azərbaycanlı jurnalistlərin həlak olması ilə əlaqədar rəsmi bəyanatla çıxış etməli, başsağlığı verməli və Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində ermənilər tərəfindən minalanmış sahələrin xəritələrinin dərhal Azərbaycana verilməsini, habelə erməni tərribatçıların göndərilməsinə son qoyulmasını rəsmi Yerevandan tələb etməlidir.

Hərbi ekspert vurğulayıb: "Biz beynəlxalq jurnalist ittiqaqlarının bu faciəyə münasibət bildirmələrini gözləyirik. Ümumi tələbimiz belədir: Ermənistanı mina sahələrinin xəritələrini verməyə məcbur etmək məqsədilə ona siyasi təzyiqliq göstərsin".

XİN: "Bütün məsuliyyət Ermənistanın üzərinə düşür"

tan tərəfindən, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əks-hücum əməliyyatlarından sonra məcburi geri çəkilmə mərhələsində məqsədli şəkildə yerləşdirilib. Məqsəd isə Azərbaycan tərəfinə mümkün qədər ziyan vurmaq və evlərinə qayıdacaq mülki əhaliyə əlavə maneələr yaratmaqdır.

Xatırladıraq ki, bir müddət öncə Kəlbəcər istiqamətində Azərbaycan ərazilərinə daxil olaraq, ərazidə yolların minalanmasına yönəlmiş tərribat törədərək Ermənistan silahlı qüvvələrinin bir qrupu saxlanılıb. Bu da bir daha onu göstərir ki, Ermənistan tərəfi həm hərbi, həm də mülki şəxslərin həyatı və təhlükəsizliyinə ciddi təhlükə yaratmaqda davam edir, beləliklə də bölgədə vəziyyətin gərginləşməsinə xidmət edir. Ermənistanın bu davranışı

regionda sülh, təhlükəsizlik və əməkdaşlığın reallaşdırılmasına başlıca əngəl olmaqda davam edir. Mülki azərbaycanlıların öz vəzifə borclarını yerinə yetirərkən mina qurbanına çevrilməsinin bütün məsuliyyəti Ermənistanın üzərinə düşür.

Beynəlxalq ictimaiyyəti Ermənistanın beynəlxalq öhdəliklərini kobud şəkildə pozmasına, o cümlədən məqsədli şəkildə minalar yerləşdirmək siyasətinə göz yummağa və Ermənistanın beynəlxalq hüquq qarşısında üzərinə götürdüyü öhdəliklərini yerinə yetirməsini tələb etməyə çağırıraq. Azərbaycan öz tərəfindən sülhü və təhlükəsizliyi təmin etmək üçün bütün müvafiq, o cümlədən lazımi hüquqi tədbirləri görəcəkdir".

Şevçenko: "Azərbaycanlı jurnalistlərin minaya düşməsi diversiya və terror aktıdır"

Bir halda ki jurnalistlər icazə verilən ərazidə hərəkət edərək minaya düşüblər, deməli burada minanın quraşdırılması diversiya və terror aktıdır. Ermənilərin mina xəritələrini verməkdən imtina etməsi biabırçılıqdır. Bu, Azərbaycanın əsas tələblərindən biri olmalıdır".

Redaktor.az xəbər verir ki, bu barədə rusiyalı politoloq, jurnalist, televiziya aparıcısı və ictimai xadim Maksim Şevçenko bildirib.

Ekspertin fikrinə görə, Qarabağda minalar nizamsız şəkildə quraşdırılıb: "Azərbaycanın şəhər və kəndlərində ermənilərin özlərini necə apardıqlarına, Xirosima kimi yerlə bir edilmiş Ağdamın peyzajına, bir vaxtlar işğal altında olmuş ərazilərdəki xaosla nəzər yetirdikdə bu, aydın görünür".

"Azərbaycan hərbi cinayətlərinin nəticələrinin əks olunduğu beynəlxalq "Ağ kitab" hazırlanmalıdır. Məsələn, nasistlərin cinayətlərinin, İraq müharibəsinin nəticələrinin əks olunduğu "Ağ kitab"lar var. Hesab edirəm ki, Qarabağın işğalının nəticələri ilə bağlı da belə bir "Ağ kitab" hazırlanmalıdır", - deyər Şevçenko təklif edib. O həmçinin, Kəlbəcərdə həlak olan KİV nümayəndələrinin qohumlarına və yaxınlarına başsağlığı verir. //Report

Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu və Daxili İşlər Nazirliyinin birgə məlumatına əsasən, 4 iyun 2021-ci il tarixində səhər saatlarında Kəlbəcər rayonunun Susuzluq kəndi ərazisində hərəkət olan yolda çəkilmiş qrupunun üzvlərini aparan nəqliyyat vasitəsi tank əleyhinə minaya düşüb. Partlayış nəticəsində çəkilmiş qrupunun iki nəfər üzvü, Azərbaycan Televiziyasının operatoru Sirac Abışov və Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin müxbiri Məhərrəm İbrahimov, habelə rayon icra hakimiyyətinin nümayəndəsi Arif Əliyev həlak olub, 4 nəfər isə yaralanıb. SİA-nın xəbərinə görə, bu barədə Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Mətbuat xidməti idarəsinin yaydığı məlumatda bildirilib. "Həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı bildirir, yaralılara isə Allahdan şəfa diləyirik", - deyər qeyd olunub.

Məlumatda bildirilib ki, Azərbaycan tərəfi Ermənistanın beynəlxalq humanitar hüququ, o cümlədən 1949-cu il Cenevrə Konvensiyalarını kobud şəkildə pozaraq Azərbaycan ərazilərində məqsədli şəkildə və geniş miqyasda minalar basdırması məsələsini davamlı şəkildə beynəlxalq müstəvidə qaldırır: "Kəlbəcərdə baş verən bu hadisə bir daha onu göstərir ki, bu ərazidəki minalar Ermənistan tərəfindən qoyulmuş minaya düşüb. Həlak olanlar və yaralananlar var. "Nasionalnaya oborona" jurnalının baş redaktoru, hərbi ekspert İqor Korotçenko bu barədə öz facebook səhifəsində yazıb. Rusiyalı ekspert vurğulayıb: "Öz xidməti borclarını yerinə yetirən həmkarlarımız həlak olub. Azərbaycanın erməni işğalından azad edilmiş ərazilərinin hər yerində mina təhlükəsi var. Biz, bu yaxınlarda Ağdam və Füzuli rayonlarında səfərdə olmuş rusiyalı jurnalistlər və ekspertlər də risk edirdik, lakin baş verən hadisələr barədə obyektiv məlumat vermək üçün öz peşə borcumuzu yerinə yetirirdik. Ermənilər tərəfindən qoyulmuş minalara biz də düşə bilərdik".

Azərbaycan mətbuatının nümayəndələri şəhid jurnalistlərin xatirəsini yad edir

İyunun 4-də Kəlbəcər rayonunun Susuzluq kəndi ərazisində hərəkət olan yolda çəkiliş qrupunun üzvlərini aparan nəqliyyat vasitəsinin tank əleyhinə minaya düşməsi nəticəsində həlak olan jurnalistlərin - AZƏRTAC-ın müxbiri Məhərrəm İbrahimovun və AzTV-nin operatoru Sirac Abışovun xatirəsi ehtiramla yad olunur. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan mətbuatının və ölkə ictimaiyyətinin nümayəndələri Şəhidlər xiyabanının yaxınlığında yaradılan xatirə guşəsini ziyarət edir, önünə gül dəstələri düzürlər.

Azərbaycan jurnalistləri beynəlxalq təşkilatlara müraciət etdi

Dünən Azərbaycan Mətbuat Şurasının İdarə Heyətinin genişləndirilmiş iclasında Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin ("AZƏRTAC") müxbiri Məhərrəm İbrahimovun və "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (AZTV) operatoru Sirac Abışovun Kəlbəcər rayonu ərazisində minaya düşərək həlak olmaları ilə bağlı Azərbaycan jurnalistlərinin xarici media qurumlarına və beynəlxalq təşkilatlara müraciəti qəbul edilib. 120-dən çox media, jurnalist təşkilatı rəhbərinin və müstəqil jurnalistin imza atdıqları müraciəti təqdim edirik:

2021-ci il iyun ayının 4-də Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin ("AZƏRTAC") Qarabağa ezam olunan müxbiri Məhərrəm İbrahimov və "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (AZTV) operatoru Sirac Abışov Azərbaycanın Ermənistan işğalın-

dan azad edilmiş Kəlbəcər rayonu ərazisində minaya düşərək həlak olublar. Daha bir mülki şəxsin həlak olduğu, üç nəfərin isə yaralandığı bu hadisə Azərbaycan jurnalistlərində dərin üzüntü, kədər, təəssüb və hiddət hissi doğurmuşdur.

İkinci Qarabağ Müharibəsinin başa çatmasından, Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan liderlərinin imzaladıqları 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəfli birgə bəyanatdan sonra Ermənistan tərəfindən vaxtilə ərazidə yerləşdirilmiş müxtəlif növ minalar və digər partlayıcı qur-

ğular indiyədək xeyli sayda mülki şəxsin həyatına son qoyub, yaralanmalarına səbəb olub. Təxminən 35000-dən çox minanın zərərsizləşdirilməsinə baxmayaraq, mina qurbanlarının sayı artmaqda davam edir. Məhərrəm İbrahimovun və Sirac Abışovun həyatlarını itirmələri ilə nəticələnmiş faciəli hadisə minalanmış ərazilər probleminin jurnalist fəaliyyətinə də maneçilik törətdiyinin, məhdudiyət yaratdığına, peşəni əsl təhlükəyə çevirdiyinin bariz göstəricisidir. Nəzərə alaq ki, hər iki media orqanının əməkdaşı Kəlbəcər rayonu-

na məhz xidməti vəzifələrini həyata keçirmək üçün getmişdilər.

Ermənistan Respublikası minalanmış ərazilərin xəritələrini verməkdən imtina edir. Bu, nəinki həmin ərazilərdə jurnalist yaradıcılığını məhdudlaşdırır, eyni zamanda Ermənistanın işğalı nəticəsində zorla doğma yurdlarından ayrı düşmüş məcburi köçkün ailələrinin geri qaytarılmasına da imkan vermir. Beləliklə həm cəmiyyətin informasiya ilə təminatı, həm də insanların öz evlərində yaşamaq hüququ pozulur. Otuz ilə yaxın müddətdə işğalçılıq yolu tutmuş Ermənistan indi də mina xəritələrini verməkdən imtina etməklə özünün beynəlxalq hüquqa zidd niyyətini göstərmişdir, bölgədə sülhün və əminamanlığın yaranmasına qarşı çıxmışdır.

Onu da bildirik ki, Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərində geniş quruculuq işlərinə başlanılıb. Əraziyə xarici şirkətlərin böyük marağı var. Bu maraq eyni zamanda müxtəlif ölkələrdən jurnalistlərin bölgəyə axınına şərtləndirməkdir. Ermənistanın mina xəritələrini verməkdən imtinası xarici media təmsilçilərinin də həyatlarına təhlükədir. Bu, məqsədli

şəkildə edilən hərəkətdir, bəşəri dəyərlərə birbaşa təhdid əməlidir. Çox istərdik ki, beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən jurnalistika sahəsində fəaliyyət göstərən nüfuzlu qurumlar məsələ ilə bağlı qətiyyətli və prinsipial mövqelərini bildirsinsinlər. Hesab edirik ki, onların və rəcəkləri sərt reaksiya Ermənistanın tutduğu anti-bəşəri yoldan daşınmasına əməli töhfə ola bilər. Biz Azərbaycan jurnalistlərinin gözləntisi məhz bundan ibarətdir.

Biz Azərbaycan jurnalistləri Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin müxbiri Məhərrəm İbrahimovun və "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (AZTV) operatoru Sirac Abışovun həyatlarını itirmələri ilə nəticələnmiş faciəli hadisədən bir daha kədərləndiyimizi bildiririk. Bu müraciəti imzalamaqla məqsədimiz beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini Ermənistanın insan hüquq və azadlıqlarına zidd əməlinə çəkməkdir.

Biz xaricdəki həmkarlarımızı bu fakta ciddi reaksiya verməyə, Ermənistan Respublikasına minalanmış ərazilərin xəritələrini vermək üçün təzyiq göstərməyə çağırırıq. Əmin edirik ki, bu çağırış missiyasına dəstək insanların, habelə jurnalistlərin həyatları üçün mövcud olan təhlükənin aradan qaldırılmasına köməkdir. Bu dəstək həmçinin bölgədə sülhün, əminamanlığın və sabitliyin yaradılmasına son dərəcə böyük töhfə ola bilər.

Azərbaycanlı jurnalistlərin ermənilərin basdırdığı minanın partlaması nəticəsində həlak olmaları ilə bağlı məlumatlar dünya KİV-lərinin diqqət mərkəzindədir

Kəlbəcər rayonunda Azərbaycan jurnalistlərinin Ermənistan tərəfindən basdırılmış minaya düşərək həlak olmaları və yaralanmaları ilə bağlı məlumatlar dünyanın aparıcı informasiya agentliklərinin və xəbər resurslarının diqqət mərkəzindədir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qardaş Türkiyə mediası azərbaycanlı jurnalistlərin Kəlbəcərdə mina partlaması nəticəsində həyatlarını itirməsi ilə bağlı xəbərlərə geniş yer ayırıb. Türkiyənin Anadolu Agentliyi, "Haber Global" televiziya kanalında verilən informasiyalarda deyilir ki, Ermənistanın minalanmış ərazilərin xəritələrini verməkdən imtina etməsi hərbiçilərə yanaşı, dinc insanların, o cümlədən öz xidməti vəzifələrini icra edən media mənsublarının da həyatını təhlükə altına atır.

Bu hadisə ilə bağlı Rusiyanın TASS, Ria Novosti informasiya agentliklərində və BBC-nin Rusiya bölməsində dərc olunan xəbərlərdə AZƏRTAC-ın müxbiri Məhərrəm İbrahimovun və AzTV-nin operatoru Sirac Abışovun Kəlbəcər ra-

24tv.ua", "gordonua.com", "correspondent.net" kimi media platformaları hadisə ilə bağlı informasiyalar yayıb. Xəbərlərdə bildirilir ki, Azərbaycan beynəlxalq hüquqa əsaslanaraq Ermənistandan minalanmış ərazilərin xəritələrini tələb edir. Ermənistan isə bundan israrla imtina edir.

yonu ərazisində mina partlaması nəticəsində həlak olduqları bildirilir, həmçinin sentyabrın 27-də başlayan və 44 gün davam edən İkinci Qarabağ müharibəsi ilə bağlı məlumatlar verilir.

Ukrayna kütləvi informasiya vasitələri də Ermənistanın mina xəritələrini verməməsi nəticəsində Kəlbəcərdə iki azərbaycanlı jurnalistin həlak olması ilə nəticələnmiş son hadisəyə xüsusi yer ayırıb. "Ukrinform", "RBK-Ukraina",

İranın İRNA rəsmi dövlət xəbər agentliyində dərc olunan məlumatda isə

Kəlbəcərdə baş vermiş mina partlayışı və dinc insanların həlak olması ilə bağlı xəbərlər, həmçinin ərəb mətbuatının da diqqət mərkəzində olub. Bununla bağlı "aljazeera.com" saytında, Misirin "Yeni dünya xəbərləri", "Aldiplomacy", Səudiyyə Ərəbistanının "Səda", "Əl Və-tən" informasiya portallarında, "Okaz" qəzetində xəbərlər dərc edilib.

İranın İRNA rəsmi dövlət xəbər agentliyində dərc olunan məlumatda isə

bildirilir ki, Ermənistanın yollara basdırdığı mina mülki əhali arasında da itkilərə gətirib çıxarıb. Avstraliyanın "news.com.au", "australiannewsreview.com", "adelaidenow.com.au" saytları da Kəlbəcərdə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən basdırılmış minanın partlaması nəticəsində ikisi jurnalist olmaqla üç dinc sakinin həlak olması ilə bağlı materiallar yayıb.

MEDIA Kəlbəcərdə minaya düşərək şəhid olan jurnalistlərlə bağlı bəyanat yayıb

Medianın İnkişafı Agentliyi (MEDIA) Kəlbəcərdə mina partlayışı nəticəsində Azərbaycanın iki media işçisinin şəhid olması ilə bağlı bəyanat yayıb.

SİA xəbər verir ki, bəyanatda deyilir: "İşğaldan azad edilmiş Kəlbəcər rayonunda xidməti vəzifələrini yerinə yetirərək "Azərbaycan Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri" QSC-nin operatoru Sirac Abışov və Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) müxbiri Məhərrəm İbrahimovun və daha bir mülki vətəndaşımızın minaya düşərək həlak olması, bir neçə nəfərin yaralanması Ermənistanın terrorçu əməllərinin növbəti əyani sübutudur.

Bütün beynəlxalq konvensiyalara və əldə olunmuş razılıqlara zidd olaraq Ermənistan tərəfindən işğaldan azad olunmuş ərazilərdə yerləşdirilmiş minaların xəritələrinin Azərbaycanla təhvil verilməməsi minlərlə insanın həyatını təhlükəyə məruz qoyur və bu gün olduğu kimi günahsız insanların ölümü ilə nəticələnir.

Tərədilen terror aktı beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini, beynəlxalq humanitar hüququn, o cümlədən 1949-cu il tarixli Cenevrə Konvensiyaları və onların əlavə protokollarının ağır pozuntusu olmaqla Ermənistanın sülhə, təhlükəsizliyə və beynəlxalq hüquqa saymazana münasibətinin, cəzasızlıq mühitinin formalaşdırılması səbəbindən bu kimi qeyri-insani davranışları vermiş halına gətirməsinin və humanist ideyaları təcavüzkar milliyətçiliyə qurban verməsinin göstəricisidir.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə ermənilər tərəfindən törədilmiş qeyri-insani hərəkətlər, nadir mədəni tarixi abidələrimizin amansızcasına dağıdılması, təbii sərvətlərimizin talan edilməsi barədə həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, tarixi reallıqların lentə alınaraq əbədləşdirilməsi məqsədilə ən çətin şəraitdə çalışarkən həlak olmuş jurnalist həmkarlarımızın vəfatından kədərləndiyimizi bildirir, ailələrinə başsağlığı verir, Allahdan onların əzizlərinə və doğmalarına səbr diləyirik".

Ermənilərin mina xəritələri USAİD-də ola bilər!

Görünən İzlər bu ehtimalı isbata çevirir

İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə düşmənin təxribat-diversiya əməlləri davam edir və buna digər tərəfdən "mina müharibəsi" də demək olar. Belə ki, bu dəfə AzTV və AZƏRTAC-da fəaliyyət göstərən jurnalist həmkarlarımız da daxil olmaqla mülki şəxslərimizin olduğu avtomobilin tank əleyhinə minaya düşərək həlak olmaları artıq bıçağın sümüyə dirəndiyini, düşmənin isə mina xəritələrini Azərbaycan tərəfinə təqdim etməməkdə ısrarlı olduğunu nümayiş etdirməkdədir.

sabah, birigün də minaların partla-

<https://raskin.house.gov/2019/8/raskin-urges-usaid-administrator-green-continue-funding-landmine-removal-artsakh>

<https://eurasianet.org/us-ends-funding-for-karabakh-demining>

<https://anca.org/press-release-usaid-nominee-fails-to-explain-25-million-shortfall-in-aid-to-nagorno-karabakh/>

Məlum olub ki, sözügedən layihələr çərçivəsində 4727 hektar ərazidə 4000-ə yaxın mina və 8000 partlamamış, yaxud terk edilmiş sursat vahidləri məhv edilib, həmin torpaqlar işğal altındakı ərazilərə qanunsuz məskunlaşmış ermənilərin istifadəsinə verilmişdir.

Onu da qeyd edək ki, 2019-cu ildə sabiq ABŞ prezidenti Donald Tramp USAİD-in işğal altındakı ərazilərdəki fəaliyyətinə xitam verməsi ilə bağlı qərar irəli sürərək, qurumun oradan ayrılmasını tapşırırmışdı.

Lakin mövzudan uzaqlaşmaya-raq daha bir mümkün ehtimalı da

barədə Azərbaycana məlumatı verməyib, özü də ölkəmizdə müxtəlif qrant layihələri təqdim etdiyi halda?!

Söz yox ki, burada əsas kirlə siyasi məqsədlərdən biri də Sorosa bağlı Amerika hakimiyyət dairələrinin Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərdə məskunlaşma prosesini yubutmaq, yəni "status-kvonu" dəyişmək marağıdır. Ən azından ona görə ki, Cənubi Qafqaz regionunda onların təsir imkanları ümumiyyətlə yox dərəcəsinə enib. Daha dəqiq desək, regionda yeni siyasi aktorların meydana çıxması Sorosa bağlı olan amerikalı siyasi dairələri ciddiən narahat etməyə başladı.

Bu qurum minalardan təmizlənmə məsələsində ölkəmizdə bir dəfə də olsun iş aparmayıb, amma bunun yerinə...

yaraq insanların həyatlarına son qoymasının qarşısını almaq, ölümü sığortalamaq mümkün deyil.

Corc Sorosun "Açıq Cəmiyyət İnstitutu"na bağlı USAİD Ermənistanın işğalı altında olmuş Qarabağ ərazilərində nə az, nə çox - 21 il fəaliyyət göstərib!

Bu arada, SİA olaraq əldə etdiyi danılmaz faktlara əsasən, ABŞ demokratlarına, daha dəqiq desək, Corc Sorosun "Açıq Cəmiyyət İnstitutu"na bağlı USAİD-in Ermənistanın işğalı altında olmuş Qarabağ ərazilərində nə az, nə çox - 21 il (1998-ci ildən 2019-cu ilə qədər) müxtəlif dəstək layihələri həyata keçirməsi bəlli olub. Əlbəttə ki, qanunsuz şəkildə və Azərbaycanın suveren ərazilərini pozmaqla və rəsmi Bakının icazəsi olmadan. Üstəlik, 20 il boyunca (!) USAİD-in qondarma "DQR"-də minalardan təmizlənmə əməliyyatlarına hesablanmış layihələr icra etməsi də üzə çıxıb.

LİNKLƏR AŞAĞIDA:

önə sürərək qənaətə gələ bilirik ki, belə olan halda, yeni ərazilərin minalardan təmizlənməsi prosesində USAİD-ə bu sahələrin xəritələri verilib. Əks halda bu qurum heç bir minatəmizləmə əməliyyatlarına qoşula bilməzdi!

Bu da USAİD-in Qarabağda qanunsuz həyata keçirdiyi layihələrinin digər bir qismi:

Qarabağın minalardan təmizlənmə sahələrinin də xəritəsi mövcuddur və həmin xəritənin USAİD-də olması kifayət qədər inandırıcı görünür!

Daha dəqiq desək, Ermənistan, yaxud qondarma qurumun rəhbərliyi həmin xəritələri ABŞ təşkilatına verməklə ərazilərin minalardan təmizlənməsi prosesinə şərait yaradıb. O zaman həm də paralel olaraq belə bir mümkün ehtimalla çıxış etmək olar: Qarabağın minalardan təmizlənmə sahələrinin də xəritəsi mövcuddur və həmin xəritənin USAİD-də olması kifayət qədər inandırıcı görünür. Bu zaman istər-istəməz sual yaranır ki, əcəba, USAİD rəhbərliyi hansı səbəblərə görə bu

Sonda isə bir xatırlatmanı da etmək yerinə düşərdi. Bu həmin USAİD-dir ki, Azərbaycanda siyasi partiyalarla (əsasən radikal müxalifət), eləcə də siyasiləşmiş və qanadları Qərbə bağlı olan QHT-lərlə işbirliyi qurub, eyni zamanda milli-mənəvi dəyərlərimizə uyğun olmayan bəlli təşkilatlarla (cinsi azlıqların müdafiəsi və s.) işləyib, sabotajçılıqla məşğul olub və nədənsə, minalardan təmizlənmə məsələsində ölkəmizdə bir dəfə də olsun iş aparmayıb. Lakin görüldüyü kimi, işğal altındakı ərazilərimizdə uzun illər maliyyələşmə, infrastruktur layihələri ilə yanaşı, həm də minatəmizləmə əməliyyatlarını işə salıb. Görəsən, USAİD bu barədə verilən suallara hansı cavabı verəcək? Ya da çulunu sudan quru çıxarmaq üçün bu dəfə hansı siyasi artistizm bacarığını nümayiş etdirməklə bu suallardan yayınacaq?

Necə deyirlər, biz iddiamızı irəli sürdük, sualımızı verdik və cavabımızı gözləyirik!

Rövşən RƏSULOV

PROGRAMS, PARTNERS, PURPOSE	OBLIGATIONS (\$)	DISBURSEMENTS (\$)	YEARS
Phase 1	14,512,012	14,512,012	1998-2003
International Committee of the Red Cross: health	579,795	579,795	1998
Save the Children: shelter, water, health, micro-finance	10,987,992	10,987,992	1998-2001
Catholic Relief Services/Family Care: shelter, health	2,944,225	2,944,225	2001-2003
Phase 2:	20,876,084	17,420,941	2001 - to present
Fund for Armenia Relief: shelter, water, health	11,173,937	11,065,919	2002-2008
HALO Trust: de-mining	6,378,000	4,045,415	2001 -2010 (to go until 2012)
United Methodist Committee on Relief: Micro-finance	2,057,985	2,053,209	2001-2006
Construction Engineering Services Company, HAMKAR: water	996,117	2,008	2010 (to go until 2011)
USAID/Armenia Program Support (Management)	224,572	208,917	1998-to date
Technical supervision	45,473	45,473	2004 to date
GRAND TOTALS	35,388,096	31,932,953	date

* HALO will receive additional \$2 million to continue mine clearance until December 2012.

Artıq beynəlxalq təşkilatlar da həyəcan təbili vurmağa başlayıblar. Çünki işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə xarici KİV nümayəndələri, politoloqlar, ictimai-siyasi xadimlər, diplomatik idarələrin nü-

mayəndələri də səfərlər edirlər. Bu gün yaşanan hadisə isə istənilən zaman istənilən insanın başına gələ, faciə yaşana bilər. Çünki erməni tərəfi hələ də mina sahələrinin xəritələrini bizə təqdim etmir və

Tarix qalibləri mühakimə etmir, həm də bu qalib haqq işi uğrunda qələbə qazanırsa!

Vladimir Putin: “Qarabağ Azərbaycandır” və Ermənistan bunu tanımağa məcburdur”

Ermənistan və onun səviyyəsi, əxlaqsız rəhbəri Paşinyanın həyasızlığı o qədərdir ki... Fransız səyyah qraf de-Solyenin dediyi kimi: “Belə qanmazlarla nə dil tapmaq, nə də anlatmaq olur. Çünki onların hiyləgərliyi olduqca murdar, riyakarlıqları olduqca dözülməz, əclafıqları isə təəssüf doğurur”. Yalanın zaman baxımından bir ömrü olsa da, həqiqət əbədidir. Bəli, həqiqət əbədidir. Bu gün Azərbaycan dövlətinin diplomatik “Dəmir yumruq” siyasəti nəticəsində nəticəsində 20 faizdən çox torpaqlarımızı 30 həsarətdə saxlayan, “Böyük Ermənistan” xülyasına, “24 aprel” stereotipinin ağ yalanlarına 44 gün ərzində son qoyuldu, əzə bildi.

Bu, Azərbaycanın haqq yolu idi və həqiqət hər zaman yalan üzərində qələbə çalıb. Bu əzm xalq-dövlət birliyinin, inamının qələbəsidir. Bu, Ali Baş Komandanın, Azərbaycan Prezidentinin “Dəmir yumruq” siyasətinin qələbəsinin həqiqətidir. Və bu qələbədə bütün şəhidlərimizin, Xocalı soyqırımını, 31 mart soyqırımını şəhidlərimizin qanı yerdə qalmadı, Azərbaycan yeni realıq yaratdı, Ermənistanın kapitulyasiyası oldu. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev cənablarının dediyi kimi: “Ermənistan məğlub edilmiş ölkədir. Azərbaycan zəfər çalmış ölkədir, Siz isə öz miskin həyatınızın sonuna qədər məğlub edilmiş, qorxaq damğası ilə yaşayacaqsınız”. Bax, budur həqiqət!

Beləliklə, bir daha bütün dünya Azərbaycanın illər boyu haqq yolunda olduğunu şahidi oldu. Çünki haqqın tapdığını görüb, onu müdafiə etməmək xəyanətdir, deyib ulu babalarımız. Bu gün Azərbaycan dövləti məhz bu haqq yolunda qürurla, inamla, vüsətlə, şərafətlə və ləyaqətlə addımlayır. Əlbəttə ki, bu addımların altında Ermənistan tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı bu gündək törədilən soyqırımını, bəşəriyyət əleyhinə cinayət, irqi ayrı-seçkilik və etnik təmizləməyə əsaslanan məqsədyönlü siyasəti əzilib, əziləcək. Azərbaycan dövləti isə, ölkə rəhbərliyi məhz hücum siyasəti nəticəsində qələbələrini qazanır, bundan sonra da qazanacaq, öz doğma xalqı, milləti ilə bir yerdə həmişə olacaq!

Onlar masada itirdiklərimizi, atəşkəsi pozmaqla, bizə “qaytardılar”

Qaytardılar, atəşsiz, itkisiz, bir güllə belə atılmadan. 10 noyabr Bəyanatına Paşinyan “hansı tində” qol çəkdi, bilinmədi, ancaq qol çəkdi, Ermənistan kapitulyasiya oldu. Bu, belə də olmalı idi. Ali Baş Komandanın da təbircə desək, “sahədə qələbə bizimidir, masada da bizim olmalı idi”. Bir sözlə, Ali Baş Komandanımız və qüdrətli ordumuz 44 günlük qələbə Zəfəri ilə dünyaya bir daha yalanın qısa ömürlü, həqiqətin əbədi olduğunu göstərə bildi. Tarixi həqiqətin və milli qətiyyətin ilhamından doğan zəfər dünyaya: Qələbə və Qarabağ Azərbaycandır, deyər məğrurcasına hayqırırl!

Ali Baş Komandan İlham Əliyev: “Mən deyən oldu. Bax, bu gün mən deyən oldu”

Ali Baş Komandanımızın dediyi kimi: “Yaxşı, biz indi öz gücümüzə güvənərək bu torpaqları şəhid verə-verə, qan tökə-tökə azad edirik, bizə “dayanın” deyirsən, ona de ki, çıx. Demir. Bizə deyir dayan. Dedim dayanmayacağam mən. Heç kim məni dayandıra bilməz və dedim tələb edirəm sənədən Paşinyan, şəxsən özün, sənənin xarici işlər nazirini, nə bilim o biri, bu biri yox, şəxsən özün öhdəlik götürməlisən, tarix verməlisən nə vaxt rədd olursan bizim torpaqlarımızdan. Bax bu bəyanatda o öhdəlik var. Məcbur edirik onu, məcbur etdik, zorla məcbur etdik, başına vura-vura məcbur etdik, bütün bəd əməllərinə görə, o donuzları bizim məscidlərimizdə saxladığına görə. Bizim məscidlərimizdə donuz saxlayan özü donuzdur. İndi bu sənəddə öhdəlik var. Dekabrın 1-nə qədər rədd olacaq qalan işğal edilmiş torpaqlardan. Ona görə məsələnin hərbi yolu var. Amma mən deyirdim, istəyirəm ki, bu hərbi mərhələ də dayansın, keçək siyasi mərhələyə. Nə oldu? Mən deyən oldu. Bax, bu gün mən deyən oldu. Hərbi mərhələ başa çatır, keçirik siyasi məsələyə. Demək olar ki, bizə maksimum sərf edən sənəd imzalandı. Paşinyan onu imzaladı. Başqa yolu yox idi. Əslində, bu, məğlubiyətin etirafıdır. Bu, hərbi kapitulyasiyadır. Prinsip etibarilə mən tələb edə bilirdim ki, gəlsin otursun orada, aşağıda, bax orada imzalasın onu. Amma mən belə adam deyiləm. Mən nə üçün kimi-sə alçaldım. O onsuz da özünü alçaldı. Bu rəzil duruma özü-özünü salıb. Gərəkdir orada qarnını qabağa verib, sərxoş vəziyyətdə Cıdır düzündə rəqs edəndə bu günün fikirləşərdi ki, gün gələcək hesabını verəcəksən, verirsən. Bax belə. Heç kim bizimlə zarafat edə bilməz. Heç kim Azərbaycan xalqının səbri ilə oynaya bilməz. Heç kim bizi təhqir edə bilməz. Edərsən, dərşini alarsan. Necə ki, dərşini verməmişik”.

Paşinyan tarixə yeni erməni dövləti yaradan şəxsiyyətsiz biri kimi düşdü

Belə bir deyim var: “Tarix qalibləri mühakimə etmir, həm də bu qalib haqq işi uğrunda qələbə qazanırsa!”. N.Paşinyan isə tarixə “yeni erməni dövləti yaradan” şəxs kimi düşmək istəyirdi, ancaq ermənilərə ən dəhşətli fəlakətləri yaşadan şəxsiyyətsiz birisi kimi düşdü. O, nadanlılığı ucbatından yeni Azərbaycan ərazilərini işğal edərək Dağlıq Qarabağın müstəqilliyini təmin etməyin mümkün olacağına inanırdı, yaxud, inandırılmışdı. İlk cəhd 2020-ci ilin iyulunda Tovuz istiqamətində oldu. Alınma-

dı. Azərbaycan rəhbərliyi məqsədyönlü şəkildə silahlı qüvvələrimizin bütün potensialını ortaya qoymadı və Ermənistan ordusuna yüngülvari “qulaqbürması” verməklə kifayətləndi. Nadanlılığı və avantüristliyi üzündən özünü qalib sayan və növbəti təxribatla məqsədinə nail olacağını düşünən N.Paşinyan erməni ordusuna sentyabrın 27-də Azərbaycan ərazisinə hücum əmrini verdi. Qısa müddətdən sonra anladı ki, bu, əslində, hücum əmrini deyil, onun geyasətçi və insan kimi ölümünə gətirib çıxaracaq “intihar fərmanı”dır. Qısamüddətli müstəqillik tarixinin ən ağır məğlubiyətini yaşayan Ermənistanın baş naziri N.Paşinyan hakimiyyəti nəyin bahasına olursa-olsun saxlamaq üçün uzun müddət erməniləri qırğına verməkdə davam etdi. Ancaq Azərbaycan ordusu onu yerində tutdu. Yəni də V.Putin 2 il əvvəl Rusiya prezidentinə qarşı nümayiş etdirdiyi saymazana davranışın unudulduğunu sayan Paşinyan hər fürsətdə maksimum yararlanmağa çalışdı.

Prezident İlham Əliyev: “Ağıllarını başlarına uydumasalar, onların sonu çox acınacaqlı olacaq”

“Baş nazir bəyan edirdi ki, Azərbaycana birçə qarışı da torpaq verməyəcəklər. Onlar qondarma “Dağlıq Qarabağ respublikası”nın xəritələrini dərc edib, keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin hüdudlarından kənarda olan yeddi rayonun hamısını da oraya daxil ediblər. Onlar bizim bütün şəhərlərimizin, kəndlərimizin adlarını dəyişiblər. Bizim döyüş meydanında gördüklərimiz, sadəcə, onların 30 il ərzində qurduqları müdafiə xəttini yarıb keçmək deyildi. Biz gördük ki, onlar bu əraziləri verməyə hazırlaşmırdılar. Ona görə ki, orada o qədər iş görülmüşdü, mühəndis kommunikasiyalarına, möhkəmləndirici qurğulara o qədər sərmayə qoyulmuşdu ki, bu, onların

həmin torpaqlardan çıxıb getməyə hazırlaşmadıqlarını göstərdi. Münaqişənin qaynar fazası başa çatdıqdan sonra biz onların orada nələrikidyi barədə tam informasiya təqdim edəcəyik. Buna görə bir daha demək istəyirəm ki, indi baş verənlərin bütün təqsiri şəxsən Paşinyanın üzərindədir. Bu insan, sadəcə, təsadüfən hakimiyyətə gəlməyib, o, həm Azərbaycan xalqına, həm də erməni xalqına həddən artıq iztirab və qəm-qüssə gə-

rəm, müharibədən sonra bunu dəfələrlə demişəm ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həll olunub, Azərbaycan bu münaqişəni təkbaşına həll edib, həm döyüş meydanında və ondan sonra masa arxasında. Döyüş meydanında qazanılmış Qələbə düşməni məcbur etdi ki, ağ bayraq qaldırsın və təslim olsun, kapitulyasiya aktına imza atsın. Noyabrın 10-da imzalanmış sənəd məhz Ermənistanın kapitulyasiya aktıdır”.

Prezident bəyan edib ki, Azərbaycan ərazisində Dağlıq Qarabağ adlı ərazi vahidi yoxdur: “Münaqişə öz həllini tapıb və hesab edirəm ki, bu məsələyə qayıtmaq əbəsdir. Hər halda müharibədən sonra keçən dövr ərzində bunu göstərdik. Birincisi, əgər kimsə hesab edir ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həll olunmayıb, bu, onun öz problemdir. İkincisi, bu, çox təhlükəli yanaşmadır. Əgər bu münaqişə həll olunmayıbsa, onda bu münaqişənin həlli necə olmalıdır? O deməkdir ki, noyabrın 10-da imzalanmış Bəyanat qüvvəsini itirib? Yəni, mən bunu belə başa düşə bilərəm. Noyabrın 10-da faktiki olaraq - de-facto münaqişənin həlli ilə bağlı sənəd imzalandı. Bu, təkəz atəşkəs haqqında sənəd deyil, bəziləri bunu belə qələmə vermək istəyirlər. Açıqlar gözlərini baxsınlar, orada neçə maddə var. Ateşkəs haqqında sənəddə bir maddə olur - atəşkəs, vəssalam. Burada bir çox maddələr var. Bir çox məsələləri əhatə edən maddələr var, o cümlədən kommunikasiyaların açılması. Münaqişə həll olunmayıbsa, hansı kommunikasiyaların açılmasından söhbət gedə bilər? Əgər Münaqişə həll olunmayıbsa, nə üçün onda Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya baş nazirlərinin müavinləri görüşürlər, razılığa gəlirlər”.

Bəli, hələ də erməni xalqı anlamır ki, Ter-Petrosyan hakimiyyətidən tutmuş indiki küçə “demokratı” başıpozuq, xəstə təkəkkürlü Nikol Paşinyana kimi savadsızların uğursuz hakimiyyət “siyasətinin” əziyyətini elə sadəcə erməni xalqı çəkir və çəkəcək də. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, işğalçı və quduzlaşmış Paşinyan bu günə kimi hansı qələtləri etməyib? “Qarabağ Ermənistanındır, vəssalam!” böyük qələtini edərəkən, Azərbaycan Prezidentinin cavabı - NİDA! olmalı idi. Ən əsas məqam isə, Nikol bu cavabı nəinki öz ölkəsində, hətta bütün dünya siyasətçiləri, prezidentləri səviyyəsi qarşısında almaqla yanaşı, həm də dünyadakı erməni havadarlarına da bir “düz yola gəlin” mesajı idi və bununla Azərbaycan dövlət başçısı bu məsələni dəfələrlə təkrar çatdırıb: “Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan işğalından azad edilməsi bütün tərəflər üçün qəbul ediləndir”.

Bir sözlə, Paşinyan ən optimal variantı tapa bilməyə, Ermənistan məhv olacaq. Artıq bu faktın gerçəkliyi göz önündədir... Vladimir Putinin dediyi kimi: “Qarabağ Azərbaycandır” və Ermənistan bunu tanımağa məcburdur”.

Prezident İlham Əliyev: “Azərbaycan ərazisində Dağlıq Qarabağ adlı ərazi vahidi yoxdur”

“Mən bir daha demək istəyi-

R.HÜSEYNOVA

“Ermənilərin üzündə utancaq və qorx

SIA Milli Məclisin üzvü Mahir Abbaszadənin müsahibəsini təqdim edir:

- Son vaxtlar Ermənistan ordusunun tör-töküntüləri Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədi istiqamətində müxtəlif təxribatlar törədirdilər. Kəlbəcər istiqamətində 40-a yaxın erməni sərhədi pozaraq Azərbaycanın içərilərinə doğru hərəkət edib, amma Azərbaycan ordusu onları yerində oturdub və bizim sərhədlərdən çıxarıblar. Ermənistanın son vaxtlar belə bir təxribatının arxasında hansısa bir güclü qüvvələr dayanırsa bilirmiyiz?

- Bilirsiniz, 9 noyabr sazişində əsas məsələlərdən biri Azərbaycan və Ermənistan arasında olan sərhədlərin dəqiqləşdirilməsi məsələsidir. 1992-ci ildə həm Ermənistan, həm Azərbaycan müstəqillik əldə edib. Amma biz sərhədlərlə bağlı heç bir razılığa gələ bilməmişik. O zaman Dağlıq Qarabağ problemi var idi və Ermənistan Azərbaycan ərazilərinə qarşı işğalını davam etdirirdi və biz heç bir razılığa gələ bilməmişdik. Amma 9 noyabrda Azərbaycanın böyük qələbəsindən sonra üçtərəfli bağlanmış sazişin şərtlərinə əsasən Ermənistan-Azərbaycan sərhədləri dəqiqləşdirilməlidir və bu dəqiqləşmə içərisində də sərhədlərimiz Zəngilan rayonundan başlayır. Zəngilan, Qubadlı, Laçın və Kəlbəcər rayonunu əhatə edən böyük bir sərhəd zolağı Ermənistanla Azərbaycan arasında müəyyənləşir. Zəngilanda, Qubadlıda, Kəlbəcərdə artıq bu sərhədləri müəyyənləşdirə bilməmişik. Laçın rayonunda da artıq bu məsələ həll olmaq üzrədir. Amma Ermənistan içərisindən müəyyən revanşist qüvvələr istər Qarabağdakı Ermənistan hakimiyyətinin məğlubiyyətinin, istərsə də Azərbaycanla bağlı olan sərhədlərin dəqiqləşdirilməsi məsələləri ilə bağlı müəyyən razılığa gələ bilmirlər. Yəni, bunlar öz xalqlarını yenidən müharibəyə səsləyən və işğaldan azad olmuş əraziləri geri qaytarmaq, sərhədlərlə bağlı müəyyən razılığa gəlməklə bağlı Ermənistan cəmiyyətinə belə bir fikirləri formalaşdırmaqda davam edirlər. Təbii ki, bu revanşist qüvvələrin də əsas məqsədlərindən biri Ermənistanla Azərbaycan arasında sülhün olmaması, sərhəddə həmişə problemlərin olması ilə bağlı çağırışlardır. Amma bu qüvvələr 1992-ci ilin Azərbaycanı ilə hazırda 1992-ci il dövrünü yaşayan Ermənistanı ara-

sında olan fərqi görmürlər. O zamanlar Azərbaycan müstəqilliyini təzə əldə etmişdi, Azərbaycanın ordusu ancaq könüllülərdən ibarət idi, eyni zamanda 1992-ci ildə hakimiyyətdə müəyyən sabitlik yox idi və bundan istifadə edən Ermənistan qüvvələri də Azərbaycanın torpaqlarını işğal edirdilər və bu işğal içərisində də Azərbaycanın sərhədləri var idi. Biz sentyabrın 27-dən başlayaraq əks hücum əməliyyatları nəticəsində, demək olar ki, Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarının hamısını geri ala bilməmişik. Azərbaycan ərazi bütövlüyünü ilk dəfə olaraq 1992-ci ildə müstəqillik əldə etdikdən sonra bərpa edib. Bütün sərhədlərdə Azərbaycanın üçrəngli bayrağı dalğalanır. Bütün bunları isə yarıdan yarıya Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan ordusudur. Cənab Prezident də hər dəfə çıxışlarında qeyd edir ki, əgər Ermənistanın revanşist qüvvələr özələrinə yığılmasalar təbii ki, dəmir yumruq həmişə qüvvədədir və onlar yenə də Azərbaycan ordusunun gücünü görə bilməzlər.

- Erməni təxribatı Paşinyanın Fransaya səfərinə təsadüf edir və Makron da Ermənistanı dəstəkləyən bəyanatlar səsləndirib. Bu olanlar arasında hansısa bir əlaqə varmı?

- Əslində Fransa dövlətinin verdiyi bəyanatlar ATƏT-in Minsk qrupunun üzvü olan bir dövlətin verəcəyi bəyanatlarla heç yaraşmır. Biz nəzərə alsaq ki, Fransa guya ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr dövlətidir, əslində neytral bir mövqe tutmalı idi. Amma zaman-zaman Fransa əvvəlki mövqeyinə sadıq qaldı və artıq birtərəfli mövqeyini ortaya qoydu. Paşinyanın Avropaya səfəri nəticəsində də, təbii ki, Fransa tərəfindən verilən dəstək də Ermənistanın daxilindəki revanşist qüvvələri biraz da qüvvətləndirərək, onları ürəkəndirir ki, Kəlbəcərlə olan sərhədi pozsunlar və münafiqəni biraz da alovlandırsınlar və göstərsinlər ki, Azərbaycan Ermənistan sərhədində sülh yoxdur. Əslində bugün Azərbaycanın heç bir dövlətin ərazisində gözü yoxdur və biz ata-baba torpaqlarımızdan heç vaxt vaz keçməyəcəyik. Biz 30 illik mübarizəmizdə bunu bir daha göstərdik və Kəlbəcər rayonunda da Azərbaycanın mövqeləri güclüdür. Revanşist qüvvələr hərəkətə keçdiyi zaman layiqli cavablarını ala bilməzlər.

- Paşinyan keçirilən birgə mətbuat konfransında bəyan etdi ki, Fransa Ermənistanın bir nömrəli dostu, qardaşı, tərəfdaşdır. Bəs burada Rusiyanın yeri haradadır?

- Ermənistan dövləti zaman-zaman öz dostlarına xəyanətləri ilə həmişə seçilib. Vaxt var idi Ermənistan başqa dövlətlərlə münasibətlərdə idi və onlara çox arxalanırdı. İndi biraz zaman dəyişən kimi üzünü Avropaya tutmağa başlayır. Konkret olaraq, Rusiyanın şəxsində biz görürük ki, Ermənistan etibarlı tərəfdaş ola bilməz. Bunu tarix həmişə göstərmişdir. Kim güclüdürsə Ermənistan həmişə o dövlətin yanında olub. Zaman var idi Rusiya ordusunu öz ərazisində yerləşdirərək, özünün təhlükəsizliyini təmin etməklə bağlı məsələləri həll etmişdi, Amma regionda başqa vəziyyət yaranan kimi tez Fransanın tərəfinə keçir və bu o deməkdir ki, Ermənistan düzgün xarici siyasət həyata keçirilmir. Bu siyasət küçə siyasəti səviyyəsinə

enib. Ermənistan tərəfi tarixən etibarlı tərəfdaş, etibarlı dost olmayıb və Rusiya siyasətçiləri də artıq bunu anlamağa başlayıb.

- Makron belə bir fikir səsləndirdi ki, guya Azərbaycanda erməni əsirləri var, onlar qaytarılmalıdır. Azərbaycanda əsirlər varmı?

- Keyr. Deməli 9 noyabr sazişindən sonra bir qrup erməni terrorçusu Azərbaycan ərazisində terror törətməklə bağlı sərhədi icazəsiz keçərək müəyyən hadisələr törətməyə cəhd ediblər və Azərbaycanın xüsusi xidmət orqanları tərəfindən həmin şəxslər saxlanılıb. Onlar hərbi əsirlər sayıla bilməz. Çünki, beynəlxalq terminologiyada hərbi əsirlər hərbi münaqişə zamanı qarşı-qarşıya gələn dövlətlər tərəfindən əsir götürülmüş şəxslər sayılır. Beynəlxalq hüquq da bunu diqqətə edir ki, bu şəxslər hərbi əsirlər sayıla bilməzlər. Bugün Ermənistanla Azərbaycan arasında müharibə getmir. Cənab Prezidentin qeyd etdiyi kimi müharibə artıq dayandırılıb, münaqişə bitib.

- Erməni terrorçuları ilə ordunun tör-töküntüləri hər dəfə Azərbaycan sərhədini keçdikdə Azərbaycan ordusu onları ya zərərsizləşdirir, ya da həbs edir. Amma buna baxmayaraq, onlar hələ də sərhəd pozmaqda davam edirlər. Bunların arxasında sərhəd bölgəsində gərginlik yaratmağa çalışan Ermənistanın özündə qüvvələr olduğunu düşünmək olar?

- Bugünləri Ermənistan faktiki olaraq hakimiyyətli bir vəziyyətdədir. Ermənistanın Nazirlər Kabinetinin siyahısında təxminən nazirlərin yarısı yoxdur. Bəziləri istefalar verirlər, siyasətlə razılaşmırlar. Qarşıdan seçki gəlir. Bu seçkidə müxtəlif oyunlar başlayır. Təbii ki, bütün bunlar Ermənistan hakimiyyətsizliyin nəticəsində baş verir. Artıq xalqın bir hissəsi başa düşür ki, bu xalqın nicat yolu Azərbaycan və Türkiyə ilə olan münasibətlərdən keçir. Amma digər bir qüvvələr var ki, onlar həm Ermənistanın daxilindədir, həm də xaricdə dəstək alaraq bu revanşist hərəklərə yol verirlər. Təbii ki, bugün bu hərəkləri Qarabağda edə bilmirlər. Çünki artıq Qarabağda münaqişə bitib. Ona görə sərhəddə bu hadisələri törədirlər ki, Azərbaycan Ermənistan sərhədində bu hadisələr baş versin. Təbii ki, burada xarici qüvvələr də, daxili qüvvələr də var və bunlar artıq zaman-zaman sonra dərk edəcəklər ki, Azərbaycanla bu dildə danışmaq olmaz. Çünki güclü ordumuz və sərhəd xidmətimiz var.

- Rusiyalı politoloq İqor Korodçenko bəyan edir ki, Ermənistan polis Paşinyanın, ordu isə Sarkisyanla Koçaryanın təsiri altındadır. Azərbaycan sərhədi ərazisində baş verən təxribatların arxasında elə Koçaryanla, Sarkisyanın dayandığını düşünmək olar?

- Ümumiyyətlə, Sarkisyanla Koçaryan Ermənistan hakimiyyətə Qarabağ kartının üstündə gəlmiş insanlardır. Onların o zamanlarda səs çoxluğu ilə guya hakimiyyətə gəlməklərinin əsas səbəbləri Qarabağ problemi ilə bağlı olan məsələlərdir. Çox düzgün qeyd edirsiniz ki, bu günləri Ermənistan ərazisində polis Paşinyanın hakimiyyətini dəstəkləyir amma, orduda müəyyən qüvvələr var ki, Sarkisyanı və Koçaryanı dəstəkləyir. Təbii ki, Sarkisyanla Koçaryanın da Qara-

bağ məsələsinin həll olunmasında, Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarının geri qaytarılması, sərhədlərin dəqiqləşdirilməsi Sarkisyan və Koçaryan hakimiyyətinin tamamilə iflas olması deməkdir. Cənab Prezident Ağdama səfəri zamanı verdiyi bəyanatda qeyd edirdi ki, “Biz Sarkisyanın və Koçaryanın ordusunu məhv etmişik. O ordu bir də Azərbaycan ərazisinə girə bilməyəcək”.

- Hal - hazırda Laçındakı mövcud vəziyyətlə bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Bilirsiniz, 9 noyabr sazişinə əsasən Laçın rayonunun ərazisinin müəyyən bir hissəsi bugünə qədər koridor vəziyyətindədir. 44 günlük müharibə çərçivəsində Azərbaycan xalqı həm Azərbaycan ordusunun gücünü, eyni zamanda, Azərbaycan diplomatiyasının zəfərini gördü. Düzdür, Laçın rayonunun bir hissəsi Azərbaycan ordusunun gücü sayəsində işğaldan azad olundu, amma 9 noyabr sazişinə əsasən digər ərazilər Ermənistan qoşunları bir güllə atılmadan və biz şəhid vermədən çıxarıldı.

- Laçının mərkəzi rus, yoxsa Azərbaycan qüvvələrinin nəzarətindədir?

- 9 noyabr sazişinə əsasən Qarabağda yaşayan ermənilərlə bağlı və Ermənistanla olan əlaqədə biz koridorun verilməsinə razılaşmışıq. Həmin koridorun şərtlərinə əsasən Laçının 5 kilometrlik ərazisi, yəni, Şuşanın arxa hissəsindən başlayan yoldan Ermənistan tərəf bir yol var. Bugün o yol bir koridordur. Həmin koridora rus sülhməramlıları nəzarət edir. Təbii ki, Qubadlı istiqamətindən gedərək, Laçının Kəlbəcərə tərəf olan kəndlərini ziyarət etmək istəyən insanlar həftənin cüt günləri sülhməramlıların müşayiəti ilə Laçın rayonunun mərkəzinə keçə bilərlər.

- Siz deputat olaraq Laçının mərkəzinə gedə bilərsinizmi?

- Biz ancaq sülhməramlıların icazəsi ilə gedə bilərik. Çünki noyabr sazişinə əsasən Laçının mərkəzinə sülhməramlılar xidmət edir. Bu yaxınlarda Xankəndi ilə Ermənistan 3 il müddətində alternativ yol çəkilecək. Məndə olan məlumata görə artıq o yolun layihələndirmə işləri gedir. O yol çəkildikdən sonra Laçın rayonunun mərkəzində olan sülhməramlılar yolun mühafizəsi ilə məşğul olacaqlar. Bundan sonra da biz Laçın rayonunun mərkəzinə də sülhməramlıların icazəsi olmadan rahat gedəcəyik.

- Bir ara belə bir məlumat yayıldı ki, guya 250 nəfər erməni rus sülhməramlılarına xidmət etmək üçün Laçının mərkəzində yaşayır. Siz bu barədə nə deyirsiniz?

- Məndə olan məlumatlara görə, bu rəqəmlər düzgün deyil. Laçının mərkəzində 2-3 belə erməni var. Onlar da sahibsiz, yiyəsiz insanlardır və bəzən orada sülhməramlılara xidmət edirlər. Ola bilsin ki, bu məlumatlar da dəqiqləşdirilmiş məlumatlar deyil. Amma Laçın rayonunun mərkəzində 200 - 250 ailənin olması ilə bağlı məlumatlar tamamilə yalandır. Mən burdan bütün Laçın rayonunun adından deyə bilərəm ki, bizim insanlar tamamilə cənab Prezidentin apardığı siyasəti dəstəkləyirlər. Zaman-zaman istər internet saytlarında, istər televiziya, bütün mətbuat orqanlarında Laçın rayonunun ağısaqqalları, ziyalıları, gəncləri, keçmiş döyüşçüləri, müharibə veteranları, əlilləri, bütün kateqoriyadan olan insanlar zaman - zaman Cənab Prezidentə təşəkkür ediblər ki, bu 30 illik həsrətimizə son qoymusunuz. Sizin apardığınız siyasət, sizin ordunuzun gücü, şəhidlərimizin, əlillərimizin sayəsində Azər-

Ermənistanın meyitxanalarının döşəməsində ölmüş erməni əsgərlərinin polietilen torbalara doldurulmuş cəsədləri, yaxud cəsədlərinin hissələri barədə foto və video görüntülər mediada, ələlxüsus işğalçı ölkənin mətbuat sahifələrində gündəmi zəbt edib və bu, erməni cəmiyyətində rezonans doğurub. Erməni əsilli hərbiçilərin cəsədlərinə olan hörmətsizlik və təhqir faktının təsdiqi haqlı olaraq etiraz dalğasına, nəinki hərbi valideynlərinin, hətta ümumilikdə vətəndaşların narazılıqlarına səbəb olub. Bəlkə də erməni tarixində bu ölkə və ölkənin vətəndaşları bu qədər sarsılla bilməzdi ki, erməni hərbiçilərinin cəsədlərinə qarşı hörmətsizlik, təhqir bu toplumu bu şəkildə alçaltı və sarsıtdı.

Təkcə itgin düşən, yaxud ölən hərbiçilərin valideynləri, yaxınları, qohumları deyil, bütövlükdə erməni cəmiyyəti, hətta hər bir erməni, dövlətinin, hakimiyyətinin, özü də guya seçdikləri, bəyəndikləri hakimiyyətin bu rəzil, rüsvayçı, utancverici əməlinə görə xəcalətdən

mi ki, bu, artıq ordunun da sonu deməkdir? Meyitxanalarda cəsədlərlə, cəsəd qalıqları ilə dolu polietilen torbalı, hətta onların foto, video görüntülərini belə gören başqa hansı əsgər və ya zabıt vəzifəşərafını qoruya bilər və ümumiyyətlə bu halda hərbiçinin vəzifəşə-

Mənəviyyəti pozulmuş cəmiyyətin rüsvayçı sonu

xır. Bu müddət ərzində də onların valideynlərinə övladlarının itgin düşməsi xəbəri yorulmadan, daha doğrusu utanmadan deyilirdi. Bir çox hallarda da hətta ölüsü, yaxud dirisi ortada olmayan əsgərlərin, hərbiçilərin valideynlərinə övladlarının Azərbaycan tərəfindən əsir alındığı barədə də qızıl qırmızı yalanlar söylənirdi. Bunun ardınca da baş nazir sakit şəkildə İctimai Te-

duğunu söyləmir. Bunun üçün cinayət məsuliyyəti barədə hələ söhbət belə yoxdur. Heç kim içərisində bir qol və üç ayaq olan paketlərdən danışmır. Kimsə bu paketlərin valideynlərə qaytarıldığını, yaxud qaytarılacağını belə söyləmir. Heç kim buna görə kimsə üzünə tūpürmür, hətta foto və video görüntülərin siyasiləşdirilməməsi tövsiyyəsi edilir.

min o ölümlərini heç olmasa torpağa basdırardılar, adi erməni kimi. Bu hörmətsizliyi, bu təhqiri kim, hansı erməni bəşəriyyətə izah edəcək? Bu nə xislətdir, bu nə gendir, deyə suallara necə cavab verəcəklər? Maraqlıdır, bunun altından necə çıxacaqlar ermənilər?

Hələ də II Dünya Müharibəsinin izlərini araşdıran və qalıqları müəyyənləşdirən, DNT-ni identifi-

özünə yer tapa bilmir. Təsadüfi deyil ki, artıq bütün dünyada qeyd olunan əməlinə görə rüsvay olan ölkənin ikinci prezidenti Robert Koçaryan Ermənistana, bu hökumətə görə xəcalət çəkdiyini belə gizlətmir və etiraf edir. "Abovyan-da gördüklərimiz sadəcə bir rüsvayçılıqdır", deyən eks-prezident xatırladı ki, ölən əsgərlərin cəsədlərini, qalıqlarını hara gəldi atan, öhdəsindən gələ bilməyən, qayğısına qala bilməyən hökumət ölkənin qayğısına da qala bilməyəcək, necə ki, qayğısına qala bilməyib.

Maraqlıdır, Ermənistan dövləti, hökuməti düşünübümü ki, əgər ölkəsi uğrunda döyüşən, hətta ölən hərbiçilərə, əsgərlərə, vətəndaşlara belə münasibət göstərilirsə, bundan sonra bu ölkə uğrunda ölməyə hazır olan tapılmaz? Düşünürümü ki, bu Ermənistan üçün artıq sonudur. Bəli, ölkəsi üçün döyüşlərdə ölənlərin cəsədlərinə bu şəkildə hörmətsizlik, hətta onların təhqir edilməsi həm dövlətin, həm də cəmiyyətin süqutu, sonu deməkdir. Həqiqətən də, əgər ölkəsi üçün həyatını itirənlərə belə münasibət sərgilənirsə, bundan sonra dövlət uğrunda ölməyə kimsə tapılmaz. Oğlunun sümüklərini, cəsədinin parçalarını polietilen paketlərə doldurub zirzəmiyə atan ölkə üçün hansı ana övladını verəcək bundan sonra? Ermənilərə elə gəlmiş-

rəfindən söhbət gedə bilərmiz?

Bəli, ölkəsi uğrunda ölən hərbiçilərin cəsədlərinin təhqir edilməsi hərtərəfli və geri dönməz şəkildə mənəvi pozulmuş bir cəmiyyətin sonudur. Nəinki Ermənistan hakimiyyəti, ümumilikdə erməni cəmiyyəti meyitxanalarda çəkilən foto və video görüntülərlə özünə elə bir damğa vurdu ki, bu damğanın, bu ləkənin üstünü örtmək mümkün-süzdür. Bu, ümumilikdə erməni mənsubiyyətində nə varsa hamısının sonudur və bunu danmaq, bundan boyun qaçırmaq mümkün-süzdür. Çünki, cəsədlərə qarşı təhqir erməni simasızlığının təzahürü, mühiyyətinin inikasıdır.

Bəlli olur ki, döyüşün əvvəlindən, hələ ilk günlərdən belə Nikol və arvadı Anna, ölənlərin sayını, sonra da cəsədləri gizlədiblər. Təsəvvür edək ki, döyüş bitəndən 1 həftə, 1 ay sonra da yox, müharibədən döz yeddi ay sonra, qəfil-dən cəsədlərin, cəsədlərin qalıqlarının polietilen torbaların içinə salınaraq meyitxanaların döşəmələrinə atılmasını əks etdirən bu fotoşəkil və video görüntülər ortaya çı-

leviziyanın efirində danışır, dəli kimi 7 ay müddətində övladlarını və ya heç olmasa qalıqlarını axtaran valideynlər və qohumlar qarşısında peşmanlıq və kədər hissi bildirmədən səhiyyə sistemindəki islahatların sürətindən dem vururdu. Bax budur erməni həyasızlığı və simasızlığı.

Heç biri səlahiyyətli, Ermənistan hakimiyyətinin heç bir nümayəndəsi hələ də müharibədən 7 ay sonra zirzəmilərdə gizlənmiş erməni əsgərlərinin cəsədlərinin təsadüfən ortaya çıxmasının səbəbini izah etmir və bu barədə düşünən də yoxdur. Əks halda bu rezonansın fonunda, ad günü keçirmək üçün Nikol Paşinyan Fransaya Makron əmisinin yanına gedib orada kef məclisinə qatılmazdı. Heç kim bunun dövlət cinayəti olduğunu və ölənlərə qarşı təhqir ol-

duğunu belə etiraf edirləri ki, bu görüntülərin günahkarları təkcə Nikol, və Anna deyil. Dillərini udan ziyalılar da, Parisdə Nikolun qarşısında bahalı kostyumlarda oturan diaspora erməniləri də, ümumilikdə bu gün susanların hamısı günahkardırlar. Onlara elə gəlir ki, bu unudulacaq, sonra da başlanacaq. Amma, bunu, erməni belə olsa hansısa valideynin ududacağını təsəvvür belə etmək mümkün deyil və bu görüntüləri seyr edən hansısa erməni valideynin əsgər böyüdəcəyi ağıla belə gələn deyil.

Qərribə toplumdur bu erməni toplumu. Bunlar nə vətən uğrunda döyüşümlər, çünki vətənləri yoxdur, nə də döyüşənləri, hətta ölənləri saya salmırlar. Vətənimiz uğrunda döyüşərək canlarını qurban edən, hörmət və ehtiramla qarşılanan, nəinki xiyabanlarda, ürəklərdə də yer alan bizim şəhidlərimizlə bu özgə torpaqlarına soxularaq ölən erməni əsgərlərini müqaisə belə etmək niyyətimiz yoxdur, bunlar müqaisəyə belə gəlməzlər. Amma, bunların özləri də olsa he-

kasiya edən ölkələr var. Hələ də bu müharibədə ölən yaxınlarını axtaran vətəndaşlar, vətəndaşlarını tapan və sonra hərbi şərəflə dəfn edən dövlətlər var. Yəni, az qala bir əsrə yaxın vaxt keçməsinə rağmen, hələ də öz əsgərlərinin məzarını belə axtaran, həmin məzarı tapdığı zaman, orada heykəl ucaldan, əsgərinə, onun şərəfinə hörmət bəsləyirlər dövlətlər. Bəs Ermənistanda necə edirlər? Bir əsirdən sonra axtarmaqları başlarına dəysin, ölənlərin dərhal tapılan cəsədlərini belə 7 ay zirzəmilərdə saxlayır, çürüdü təhqir edirlər. Bu necə ölkə, bu necə dövlətdir? Bununla lovğalanırlar dünyada?

Görünür ermənilərin boş yerə də olsa lovğalanmaları bundan sonra heç cür mümkün olmayacaq. Əvvəla ona görə ki, bu rüsvayçılığın, əvvəlcə 44 günlük müharibədən son dərəcə rəzil şəkildə məğlubiyyətlə çıxmaları, sonra da cəsədləri meyitxanalara atıb onlara qarşı hörmətsizlik etmələri, təhqir etmələri buna imkan verməz. Ermənilərin alınlığında qalan rüsvayçı damğa mövcudluqlarının sonuna kimi onları izləyəcək və bununla necə lovğalana bilərlər? Digər tərəfdən də bu rüsvayçılıq, ermənilərin, mənəvi pozulmuş cəmiyyətin həm də rüsvayçı sonu oldu.

İnam Hacıyev

Haylar kimdir və bu bölgəyə haradan gəliblər?

Erməni daşnak millətçilərinin “böyük Ermənistan” iddiaları Qafqaz bölgəsində milli qırğınlara gətirib çıxarmışdır

Tam qətiyyətlə və əminliklə, eləcə də faktlara əsaslanaraq demək olar ki, son 200 ildə Qafqaz ərazisində törədilən qırğınların, dəhşətli dağıntıların baskarı ermənilər olub. Bu terrorçu toplumun Azərbaycan xalqına qarşı düşünülmüş şəkildə həyata keçirdiyi etnik təmizləmə və soyqırımı siyasəti çox ağır nəticələrə, milli faciələrə gətirib çıxarmışdır. Erməni avantüristləri və onların havadarları düşünülmüş şəkildə qeyri-insani siyasəti yeridərək azərbaycanlıları indi Ermənistan adlandırılan ərazidən didərgin salmışlar. Bu zaman minlərlə azərbaycanlı öldürülmüş, yaralanmış, kənd və qəsəbələr, şəhərlər darmadağın edilmişdir. İstintaq araşdırmaları ilə sübuta yetirilib ki, 200 il ərzində ermənilər 2 milyona yaxın azərbaycanlı etnik mənsubiyyətinə görə öldürmüşlər.

Tarixi gerçəkliklər

XIX əsrin əvvəllərindən başlayaraq Rusiya imperiyası tarixən Azərbaycan ərazisi olan Borçalı, Gəncə, Şəki, Şirvan, Lənkəran, Qarabağ, İrəvan və Naxçıvan bölgələrini işğal etməyə başlamışdır. Bu, azmış kimi, Osmanlı İmperiyasına olan nifrətini gizlədə bilməyən Çar Rusiyası daha məkrli planı həyata keçirməyə başlamışdır. Belə ki, azəri türklərinin köməyi ilə öz dövlətçiliyini qoruyub saxlayan İran, Rusiya imperiyası ilə birlikdə Anadoluya məkrli niyyətlər üçün qul qismində gətirilən hayların xəyanətkar xislətindən istifadə edərək, zaman-zaman türklərə qarşı deportasiya planlarını həyata keçirmişlər. I Pyotr 1723-cü ildə Bakını işğal etdikdən sonra orada və Dərbənd şəhərində erməniləri yerləşdirməyə başladı. 1768-ci ildə II Yekatrina “ermənilərin qorunma altına alınması haqqında” fərman imzaladı. 1802-ci ildə çar I Aleksandr öz məktubunda Azərbaycan türklərinin qəniməti olan N.Sisiyanova yazırdı: “Nəyin bahasına olursa-olsun, Azərbaycanın bu və ya digər xanlıqlarında ermənilərdən istifadə olunmalıdır”. 1801-ci ildən müasir Azərbaycan əraziləri işğal olunmağa başlayır. Qərbi Azərbaycandan azərbaycanlıların ilk deportasiyası 1801-ci ildə Şərqi Gürcüstanın Rusiyaya birləşdirilməsindən sonra baş vermişdir. Belə ki, Şəmşədil və Lor Pəmbək əyalətlərinin rusların əlinə keçdikdən sonra yerli əhali oranı zor gücünə tərk etməyə məcbur edilmişdir. Bunu 13 iyul 1801-ci ildə erməni əsilli general Lazarevin Qafqaz ordusu komandanı Knorinqe göndərdiyi raportda da öz əksini tapmışdır: “Pəmbək əyalətinin 14 kəndinin 5-6 min nəfərə qədər əhalisi İrəvan xanlığının ərazisində özlərinə sığınacaq tapmışdır”. 1804-cü ildə İrəvan xanlığından qaçan və Rusiya təbəliyini qəbul edən 2 minə qədər haylar həmin boşaldılan kəndlərə yerləşdirilmişdir. Elə həmin il rus ordusu Qarapapaqların yaşadığı Şörəyel mahalını işğal edir. 1807-ci il rus-türk müharibəsindən sonra onlar İrəvan xanlığının və Qars paşalığı-

nın ərazisinə köçmək məcburiyyətində qalırlar. 1805-ci ildə (XIX əsr) Qarabağ xanlığı ilə Rusiya arasında müqavilə bağlanılıb. Həmin müqavilə əsasında Qarabağ xanlığı Rusiyaya tabe olur Məhz bundan sonra 1804-cü ildə Gəncə, 1806-cı ildə Bakı, 1809-cu ildə Lənkəran Rusiya tərəfindən işğal olundu. Ən gec işğal olunan ərazilər İrəvanla Naxçıvan olmuşdur. Rusiya 1826-cı ilə qədər (XIX əsr) bu əraziləri tam işğal edə bilməyibdir. Ruslar 1804-1813-cü illər ərzində İrəvan şəhərini tutmağa iki dəfə cəhd etsələr də, cəhdləri boş çıxmışdır. Rus ordusu yalnız 1827-ci ilin 26 iyununda Naxçıvanı, 20 sentyabrında Sərdarabadi, 1 oktyabrda isə İrəvan qalasını tuta bildilər. İrəvan qalasının tutulması zamanı başda Eçmiadzin arxiyepiskopu Nerses olmaqla, ermənilər satqınlıqla məşğul olmuşdular. İrəvan işğal olunan zaman ətraf kəndlərdə yaşayanlar oranı məcburi şəkildə tərk etməli olmuşlar. Bu fakt qraf Paskeviçin 27 iyul 1827-ci ildə qraf Nesselroda göndərdiyi məktubunda da 65 ilham Əliyev öz əksini tapmışdır: “Qarapapaqlardan 100 ailə və ayrımlardan 300 ailə Qarsa, tanınmış Uluhanlı tayfasından 600 ailə Beyazıd, m üsəlman kurdleri-səlallılar Muşa köçmüşlər. Qarapapaqlardan digər 800 ailə Arazı keçərək İrəvan xanı Hüseyn xanın qardaşı Həsən xanın dəstəsinə qoşulmuşlar. 700 ailə kürdcəmədənli, 400 ailə birukinli, 400 ailə dovşanlı, 200 ailə çobankerinli, 1000 ailə zilani-kürdləri də onlarla birlikdə Türkiyəyə keçmişlər”. “Türkmənçay” (10 fevral 1828) müqaviləsindən sonra isə 21 mart 1828-ci ildə imperator I Nikolayın fərmanı ilə əzəli Azərbaycan torpaqları olan Qarabağ, Naxçıvan və İrəvan xanlıqlarının ərazisində “erməni vilayəti” yaradıldı ki, onun da 9700 əhalisinin 7331-i azəri türkləri idi. Qafqazda imperiyalar və ermənilərin Azərbaycanda ərazilərinə köçürülməsi “Türkmənçay” müqaviləsinin XV bəndinə uyğun olaraq 1828-1830-cu illər ərzində İrəvan, Naxçıvan və Qarabağ xanlıqlarının ərazisinə İrandan 40 min, Türkiyədən isə 84600 erməni köçürüldü.

Hərbi müdaxilə zamanı yüzlərlə kənd boşaldıldı və minlərlə insan qətl edildi. Bütün bu soyqırımı siyasətinə baxmayaraq, Rus imperiyasının apardığı siyahıyaalmaya əsasən 1897-ci ildə İrəvan quberniyasında 313 178 azərbaycanlı yaşayırdı.

Uydurma erməni “ziyalıları”nın tarixi saxtalaşdırmaq cəhdləri

Erməni tarixçilərinin bəzi əsərlərində tarixi hadisələr, faktlar “böyük Ermənistan” ideyası naminə bir tərəfli qaydada təhrif olunur. Guya “böyük Ermənistan” adlı mif

illərində Yermolovun tələbi və təkidi ilə keçirilən siyahıyaalmada Qarabağ regionunda yaşayan 18.563 ailədən yalnız 1559-u (cəmi 18 %-i) erməni ailəsi olmuşdur. Bundan bir neçə il sonra (1832-ci il) aparılan kameral sayıma görə, İran və Türkiyədən köçürülən erməni abidələrinin hesabına Qarabağda ermənilərin sayı artmışdır. XIX əsrin 20-30-cu illərində Zaqafqaziyyəyə o cümlədən, Qarabağa 200.000 erməni köçürülür. (N.İ.Şavrov: Novaya uqroza ruskom u delu v Zaqafkazye; predstoyazhaya rasprodaja Muqanı i narodtsam. SP-b.1911, s.59) Azərbaycanlıların deportasiya tarixi isə

lərdə İrandan 40 min, Türkiyədən isə 84 min 600 erməni Azərbaycanın müxtəlif ərazilərində yerləşdirilmişdir.

Dünyanın vəhşi, terrorçu milləti - ermənilər

Erməni tarixçisi kimi tanılan Moisey Xorenatsiyə görə, ermənilərin ağıldan kəm ulu babası Hayk Nuh Peyğəmbərin nəslindəndir. Amma nə M.Xorenatsi, nə də digər qədim tarixçilər Urartu dövlətinin ermənilərə aid olduğu barədə hər hansı bir məlumat verməmişlər və verə də bilməmişlər. Çünki bu heç bir bəlli tarixi, dəlil sübutu olmayan, cəfəngiyyatdır. Bəli, ilk dəfə müasir Türkiyə ərazisində “böyük Ermənistan” dövlətinin olduğunu sübut etmək üçün belə güllünc və əsassız cəhdlər göstərilmişdir. Bu, Birinci Dünya müharibəsi zamanı Qərb dövlətləri və Rusiya imperiyasının Osmanlı imperiyasını saxta “erməni Genosidində” ittiham etməkdən ötrü hazırlanmış bir tələ idi. Çox təəssüflər olsun ki, çirkin siyasət oyunları ucubandan qardaş Türkiyə hələ də ondan qurtula bilməmişdir. 1905-1907-ci illərdə Rusiyada baş verən qarşılıqlardan istifadə edərək, planlı şəkildə Bakı, Şuşa, Zəngəzur, İrəvan, Naxçıvan, Qazax, Ordubad, Eçmiadzin və Cavanşir bölgələrində ermənilər və onların havadarlarının törətdiyi qırğınlar nəticəsində yüz minlərlə azərbaycanlı, gürcü, kürd, yəhudi, ləzgi və digər xalqların nümayəndələri məhv edilmişdir. İrəvan və Gəncə quberniyalarının 200 kəndi, Şuşa, Cəbrayıl və Zəngəzur qəzalarının 75 kəndi dağıdılmış, əhalisi isə deportasiya edilmişdir. 1905-1907-ci illə hadisələrindən sonra azəri türklərinə qarşı repressiya gizli formada həyata keçirilmişdir. Bunu o zamankı statistik məlumatlar da təsdiq edir. Belə ki, əgər İrəvan quberniyasının 5 qəzasında ümumi əhali 1916-cı ildə 1831-ci illə müqayisədə 40 dəfə artmışdırsa, həmin rüddət ərzində azəri türklərinin sayı cəmi 4,6 dəfə artmışdır. Bu tükürpədicə rəqəmlər erməni şovinistlərinin Rusiya imperiyasının himayəsi altında həyata keçirilən “azərbaycanlısız Ermənistan” planını açıb göstərir.

8 avqust 1905-ci il - Şuşada Cənubi Azərbaycandan olan 17 nəfər azərbaycanlı fəhlə erməni silahlıları tərəfindən vəhşicəsinə qətlə yetirilir. Həmin gün Vəng kəndinin 300-dən çox silahlı erməni sakini quldurcasına yaxınlıqdan keçən azərbaycanlı karvanına basqın edirlər; tacirlər öldürülür, əmlakları talanırlar. Sonra ermənilər qonşu müsəlman kəndinə basqın edərək, burada kənd sakini Abbas bəyi, onun oğlunu, qardaşını və bir neçə nökrə-naibini amansızlıqla öldürürlər. Az sonra kəndin bütün sakinləri erməni yaraqlıları tərəfindən qəddarcasına öldürülür, onların evləri isə yandırılır. Ermənilərin başladığı Şuşa qırğını 10 gündən çox davam edir.

Postmüharibə dövründə Ermənistandakı vəziyyət ilk olaraq belə nəticəyə gəlməyə imkan verir ki, bu ölkənin hərbi-siyasi ekspert dairələri, xüsusilə revanşist hissəsi ermənilərin "xoşbəxt gələcək" ümidlərini özlərinin iqtisadi, siyasi, ya da intellektual resursları hesabına deyil, məhz bilavasitə xarici dəstəyin hesabına əldə ediləcəyini bildirirlər. Özü də ermənilərin ikinci rezerv faktorunda İrəvana hərbi, maliyyə və s. dəstək gözləntiləri yalnız Rusiyadan, ABŞ-dan, Aİ ölkələrindən, əsasən də Fransadan deyil, həm də naəlac şəkildə gözlədikləri yeni regional kataklizmlərindən ibarətdir.

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Ermənistan-Azərbaycan, ərazilərin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünyaya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

qarşısına qoyulan yeganə şərt oyuna qatılıb cığallıq etməməsidir. Təəssüf ki, Ermənistan hələ də cığallığını uğursuz inad dirənişləri ilə davam etdirir. Bu işə nəticədə sadə erməni xalqına ağır, sarsıdıcı zərbələr vurmaqdadır.

Əbəs deyil ki, Bakı və Ankara artıq dəfələrlə dəqiq siqnallar göndərməklə əməkdaşlığa hazır olduqlarını, bu çərçivədə sərhədlərin

Ermənistanın revanşits xəyalları: cavab zərbəsi daha ağır ola bilər

Cənubi Qafqazda Türkiyə, Rusiya və Azərbaycan əməkdaşlığı strateji xətdən növbəti münbit mərhələyə keçid alır

Əsasən, onlar qısa zamanda Rusiya ilə Türkiyə arasındakı münasibətlərin pozulmasına ümid etməkdədirlər. Halbuki, erməni tərəfinin bu gözləntiləri adicəkilən ölkələr arasındakı münasibətlərin möhkəmlənməsi ilə puç olmaqdadır. Hətta son on ildə Rusiya-Türkiyə münasibətləri elə bir inkişaf həddinə çatıb ki, artıq bu amil onun strateji partnyorluq həddinə yetişdiyini də göstərməkdədir.

Həm Moskva, həm də Ankara regional sülhün, ədalətli seçimin yanında dayandılar və bu reallıq erməni siyasi analitiklərinə zərbə vurdu

Digər tərəfdən, erməni strategiyaları daha bir fakt da rahat buraxmır və bu fakt Cənubi Qafqazın təhlükəsizliyi ilə birbaşa əlaqəlidir. Xüsusilə, 44 günlük müharibədə Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri Ermənistanın işğalçı ordusunu məhv edərkən, eləcə də sonrakı proseslərdə həm Moskva, həm də Ankara regional sülhün və ədalətli seçimin yanında dayandılar və bu reallıq erməni siyasi analitiklərinə zərbə vurdu. Bütövlükdə hər iki ölkənin birgə səyləri, eləcə də sülhməramlıq missiyası çərçivəsində paralel

mərkəzdə yer almaları, atəşkəsə nəzarətmə mexanizmlərini həyata keçirmələri, bu mərkəzin erməni işğalından azad olunmuş Ağdam rayonu ərazisindəki fəaliyyəti də qeyd olunan məsələləri kifayət qədər ehtivam etməkdədir.

Söz yox ki, bu məcrada inkişaf edən proseslərin, əsasən, təməlinə Azərbaycan reallığı, daha doğrusu, İlham Əliyev gerçəkliyi dayanmaqdadır. Bu təşəbbüslərin uğurlu realizəsində Azərbaycan Prezidentinin məqsədyönlü, eləcə də uzaqgörən siyasəti əlbəttə ki, danılmazdır. Əbəs deyil ki, erməni siyasi-ekspert publikası Ankara və Moskvanın Cənubi Qafqaz platformasındakı əməkdaşlığının təməli prinsiplərində Bakının məxsusi rol oynadığını yaxşı bilir və dərk edirlər. Üstəlik, bu strategiyaya digər qonşu ölkələrin - İranın və Türkiyənin də cəlb olunması faktı artıq Ermənistan üçün ümid etdikləri bütün xilas qapılarını bağlayır. Təbii ki, eger Ermənistan revanşist cəhdlərindən əl çəkərsə, yalnız bu zaman onun ümid etdiyi xoşbəxt gələcək perspektivləri həyata keçirilə bilər. İstər siyasi, istər təhlükəsizlik, istər çoxtərəfli əməkdaşlıq, istər iqtisadiyyat, istərsə də başqa məsələlərin hər birində İrəvanın

açılması mümkünlüyünü bəyan ediblər

Daha bir aspekt Ermənistanın Türkiyə və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıması, ərazi pretenziyalarını irəli sürməkdən əl çəkəməsi ilə əlaqəlidir. Bundan əlavə, İrəvanın konstruktiv yanaşma etdiyi növbəti məsələ regional neqliyyat rabitəsinə yol açmasıdır. Hansı ki, bu barədə Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan rəhbərlərinin 10 noyabr və 11 noyabr 2021-ci ildə imzaladıqları üçtərəfli bəyanatında da vurğulanır.

Əbəs deyil ki, Bakı və Ankara artıq dəfələrlə dəqiq siqnallar göndərməklə əməkdaşlığa hazır olduqlarını, bu çərçivədə sərhədlərin açılması mümkünlüyünü bəyan ediblər. Mövcud kontekstdə bu ya-

xınlarda Gürcüstanın baş naziri İrakli Qaribaşvilinin Türkiyəyə səfərini göstərə bilərik. Həmin vaxt Türkiyənin prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan nəinki Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan arasındakı münasibətlərin möhkəmlənməsi barədə çıxış etdi, həm də 44 günlük müharibədən sonra Azərbaycan-Gürcüstan-Ermənistan üçbucağının da perspektiv imkanlarından bəhs etdi.

Bu siqnallar çərçivəsində Ankaranın Tbilisiyə və Moskvaya mesajları da kifayət qədər maraqlıdır. O, bütövlükdə Cənubi Qafqaz regionunun inkişaf və tərəqqisi üçün nəhayət, Rusiya-Gürcüstan əlaqələrinin də bərpası vacibliyindən danışıb. Bu da baş verərsə, artıq bölgədə altıtərəfli regional platformanın qurulması reallığı həyata keçə bilər.

Ermənistanın revanşist başbilənləri hələ də "yeni türk-rus müharibəsi" haqqında xəyallar edir, Türkiyənin guya Cənubi Qafqazdan gedəcəyini düşünür və...

Yeri gəlmişkən, Azərbaycan qarşısında məğlub olan Ermənistanın daha bir ümidi də Türkiyə və Rusiyanın Suriya meydanındakı əməkdaşlığı sayəsində puç olub. Bunu Suriyada səs-küysüz, problemsiz keçirilən prezident seçkiləri də göstərdi. Düzdür, bu sahədə Ankara ilə Moskvanın arasında müəyyən fikir ayrılıqları var, amma bu da fikir ayrılığından o tərəfə

keçməyən bir məsələdir, çünki tərəflər hətta ən qızmar olaylarda belə, konstruktivliyə, dialoqa üstünlük verirlər. Misal üçün, bu yaxınlarda Hələb vilayətində rus-türk birgə hərbi patrul missiyasını həyata keçirmələri də qeyd edilən kontekstdədir.

Maraqlıdır, Ermənistanın revanşist başbilənləri hələ də "yeni türk-rus müharibəsi" haqqında xəyallar edir, Türkiyənin guya Cənubi Qafqazdan gedəcəyini düşünür və...

Və bunun sayəsində Azərbaycana "zərbə" vuracaqlarını hesab edirlər. Köhnə və lazımsız təxəyyül ermənilərdə qalır və qaldıqca onları daha ağır hala gətirir, hətta o vəziyyətə ki, müstəqilliyini itirmək dərəcəsinə qədər.

Beləliklə, istər regional, istərsə də dünya arenasındakı proseslər Türkiyə-Rusiya arasındakı münasibətləri daha da möhkəmləndirir, bu prosesdə Azərbaycanın mühüm yer alması isə onun təməlini daha da möhkəmləndirir. Hətta deyə bilərik ki, Cənubi Qafqazda lokomotiv rolunu rəsmi Bakı oynayır və eger revanşist erməni başbilənləri "Azərbaycana zərbə endirəcəyik" deyərək unutmamalıdırlar ki, qayıdan cavab zərbəsi yalnız Azərbaycan tərəfindən vurulmıyacaq, bu zərbəni onlara bizimlə əməkdaşlıq edən digər ölkələr də, xüsusilə Rusiya və Türkiyə də endiriləcək. Bax, onda həqiqətən də Ermənistanın sonu olacaq...

Rövşən RƏSULOĞ

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

5 iyun

Son səhifə

SƏS

F1 ikinci sərbəst yürüşünün qalibləri məlum olub

Bakıda keçirilən Formula 1 yarışları çərçivəsində F1 ikinci sərbəst yürüşlərinin qalibi müəyyən olunub. SİA-nın məlumatına görə, 10 komandanın iştirak etdiyi yürüşdə "Red Bull Racing Honda" komandasının pilotu Sergio Perez, ikinci yerdə eyni komandanın pilotu Maks Verstappen, üçüncü yerdə isə "Scuderia Ferrari Mission Winnow" komandasının pilotu Carlos Sainz qərarlaşıb.

Bununla da Formula1 yarışının 1-ci günün proqramı başa çatıb. Qeyd edək ki, dünən başlayan Formula 1 Azərbaycan Qran Prisi iyunun 6-dək davam edəcək.

Aysel Məmmədova

Hər səhər xoşbəxt oyanmağın - 7 yolu

Güne daha yaxşı və təbessümlə oyanmağın bir sıra yolu vardır. SİA bu barədə məlumat verir.

1. Təbessümlə oyanın - Bu gün yeni bir fürsət və yaxşı gün olacaq. Bu yeni gündə birlikdə gələn fürsətlərə təbessümlə günü başlayın.

2. İnsanlara hörmətlə yanaşın-İnsanlara sanki özünə güzgüdə baxırsan kimi bax. Hər kəsin öz problemləri və istəkləri var. İnsanları özünüzdə sevdiyiniz kimi sevin, onları bu şəkildə qəbul edin.

3. Bu günün əla bir gün olacağına inanın-Unutma ki, xoşbəxt olmaq, həyatdan zövq almaq üçün dünyaya gəlmisən. İnanın ki, yaxşı bir gün olacaq, kainat sizə yaxşı şeylər göndərəcək.

4. Bu gün üçün yaşayın-Bu gün sizin üçün hər şey var. Bu günün hər dəqiqəsi, hər saniyəsi sizə xoşbəxt olmaq üçün fürsətlər təqdim edəcək, bunu unutmayın.

5. Problemləri özünüzdən uzaq tutun-Düzgün iş gör, yanında olduğun insanı sev. Hiss etdiklərinizi söyləməkdən çəkinməyin. Həqiqi insanlar hiss etməkdən qorxmur, gerçək insanlar dünyanı dəyişdirirlər.

6. Hər zaman şükr edin-Gün ərzində yaşadığınız hər an üçün Allaha şükr edin.

7. Xoşbəxtliyinizi qoruyun-Önümüzdəki günlərdə daha xoşbəxt olacağınızı unutmayın.

Lətifə Abdüyeva

Üzük sayəsində varlandı

İngiltərənin paytaxtı Londonda maraqlı hadisə baş verib. SİA xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, İngiltərənin paytaxtı Londonda yaşayan Debra Goddard, 33 il əvvəl ikinci el dükandan 10 dollara üzük alıb.

Anası aldanaraq pulunu sadə üzüyə xərclədiyi üçün peşman olub. Lakin, bir müddət sonra Goddard üzüyü baha qiymətə satacağına ümid edərək zərgər mağazasına aparıb. Orada üzüyün üzərində 27 karat həqiqi brilyant və dəyərini 740.000 dollar olduğunu öyrəniş. Üzükdən əldə etdiyi pulu xeyriyyə işlərinə xərclədiklərini bildirib.

Hakan Çalhanoglu: "Qorxaq futbol yox, qələbə üçün oynayacağıq"

Futbol üzrə Türkiyə millisinin yarımmüdafiəçisi Hakan Çalhanoglu "Avro-2020"nin İtaliyaya qarşı keçiriləcək açılış oyunu ilə bağlı fikirlərini açıqlayıb.

Qol.az xəbər verir ki, Moldovaya qarşı hazırlıq matçından (2:0) sonra jurnalistlərə danışan "Milan"ın futbolçusu deyib: "Açılış görüşü olduğundan bizim üçün çox özəl oyun olacaq. İnşallah, yaxşı başlayacağıq. İtaliya çox güclüdür. İtalyanlar bizi yaxşı tanıyır. Qorxaq futbol yox, qələbə üçün oynayacağıq".

Moldova ilə matçda Burak Yılmazla qol ötürməsi edən 27 yaşlı futbolçu

bunları da söyləyib: "Bu gün çox üstünlüklərimiz vardı. Bunları davam etdirməliyik. Burak bizim üçün çox önəmlidir. Klubunu çempion etdi. Onun motivasiyasını yüksək tutduğumuz lazımdır".

Hakan transferi ilə bağlı isə danışmaq istəməyib: "İndi "Avro-2020"yə köklənmək istəyirəm. Mənim üçün xeyirli nədirsə, o da olsun".

Serenay Sarıkayadan iddiaya təzminatlı cavab...

1950 AZN ödəməli olduğuna qərar verib.

Aparıcı Pınar Ergüner Beyaz TV-də yayımlanan verilişdə "elə bir xəbər verəcəyik ki, bəziləri bunu inkar edəcək, yalanlayacaq" və sonra "Serenay Sarıkaya evli bir klub rəhbəri ilə birlikdə idi və ondan hamilə qaldı. Klub rəhbəri uşağı abort aldırmaq istəyib, çünki Sarıkayanın uşağa sahib olmaq istəməsi onu rüsvay edərdi. Həkimə bunun üçün pul təklif edilib" kimi fikirlər söyləyib.

Ərizədə ittihamların həqiqətə uyğun olmadığı, böhtan olduğu, Serenay Sarıkayanın şərəf və ləyaqətinə ağır bir hücum olunduğu şəkildə bildirilib. Məhkəmə təzminat tələbini qismən qəbul edib və Pınar Ergünerdən iddiaçı Serenay Sarıkaya 10 min lirə (təqribi 1950 AZN) ödəməsinə əmr edib.

Nermin Hüseynova

Məşhur aktrisa Serenay Sarıkaya haqqında "Serenay evli bir klub rəhbərindən hamilədirmi?" deyən proqram aparıcısı Pınar Ergünerə qarşı açdığı məhkəməni qazanıb. SİA-nın xarici mətbuata istinadən verdiyi məlumata görə, məhkəmə televiziya kanalı və Ergünerin Sarıkaya şəxsi hüquqlarını pozduğu səbəbi ilə mənəvi ziyan görə, 10 min TL, yeni milli valyuta ilə təqribi

Kartizol nədir?

Bədən stress altında olduqda ən vacib stress hormonu olan kortizol sərbəst buraxılır. SİA-nın xarici mətbuata istinadən verdiyi məlumata görə, məsələ ilə bağlı türk həkim məsləhət verir. Onun sözlərinə görə, kortizol bədənimizdə dolaşarkən nəbz sürətlənir, qan təzyiqi yüksəlir və əzələlər sıxılır: "Bütün bunlar olarkən kortizol da məhdudlaşır. Belə bir stress vəziyyəti qalıcı olarsa, yeni xroniki vəziyyətə gələrsə, kortizol iltihabı məhdudlaşdıran bir amil kimi qəbul edilməyə son qoyur. Başqa sözlə, xroniki stress bədənin kortizol varlığına alışmasına səbəb olur və daha çox reaksiya verir".

"Bu səviyyədə iltihab əslində immunitet sisteminin həddindən artıq yüklənməsindən qaynaqlanır. Belə bir vəziyyətdə immunitet sisteminin xəstəliklərlə mübarizə aparması çətinləşir. İltihab xəstəliklərinə səbəb olan təsirlərin artmasını sürətləndirir".

Həkim son olaraq bunları qeyd edib: "Bu gün xroniki stress ürək xəstəlikləri, şəkərli diabet və hətta xərçənglə əlaqələndirilir. Bir çox təcridatçı, Covid-19 kimi tənəffüs xəstəliklərində ağciyərlərdə həddindən artıq yanğının sətəlcəm inkişafını sürətləndirəcəyinə inanır. Nəticələrin ölümcül ola biləcəyi bildirilir".

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc və SİA agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 4600